

ИНФО БИЛТЕН

Фонд за здравствено осигурување на Македонија

**ИНФО БИЛТЕН ИЗДАНИЕ БР.
50/2015 јануари**

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

Содржина

Вовед	33
1. ФЗОМ и здравствени установи	4
2. ФЗОМ и здравствени услуги	19
3. ФЗОМ и осигурениците	33
4. Осовременување на работата на ФЗОМ.....	57

Вовед

Стручните тимови на Фондот во годината што измина продолжија со посветеност тимски да работат на унапредување на здравствениот систем со цел да овозможат што подобри услови за остварување на правата на нашите осигуреници. Решенијата ги носевме врз основа на темелни анализи, странски искуства и претходно утврдени потреби.

Соработката со здруженијата на граѓани, со коморите и со здравствените установи на примарно, секундарно и терцијарно ниво, како даватели на услуги на нашите осигуреници се продлабочи.

Учествуваме на Регионалниот форум на фондовите за здравство, на меѓународни конгреси на земјите од Европа, каде фондот меѓународно се етаблира како лидер во носење и спроведување на реформи, особено во полето на електронските услуги, за што добивме и признанија.

Согласно програмата за работа, во 2014 година реализиравме 135, од вкупно предвидени 152 проекти, преостанатите 17 ги зацртавме да ги реализираме во 2015 година. Од вкупниот број на проекти за 2014 година, 52 проекти се континуирани проекти, а 101 проекти се со краткорочни временски рамки. Освен проектите зацртани во годишната програма, реализиравме и 20 нови, вонредни проекти кои наидоа на голема поддршка кај стручната јавност, кај осигурениците, здруженијата на граѓани, како и кај клиентите и институциите со кои ФЗОМ редовно соработува на дневна основа.

Резултатите што ги постигнавме во 2014 година, а кои се суштински новини кои имаат за цел подобрување на квалитетот на здравствените услуги и кои Ви ги претставуваме во првиот број на Инфо-билтенот за оваа 2015 година, за нас претставуваат поттик со уште поголем елан да работиме и во иднина и уште повеќе да им го олесниме патот во остварување на правата на нашите осигуреници.

Уредувачки одбор

1. ФЗОМ и здравствени установи

Во 2014 година Фондот за здравствено осигурување на Македонија располагаше со најголем буџет во висина од 22,7 милјарди денари. Со зголемувањето на средствата со кои располагаше ФЗОМ во 2014, обезбедивме повеќе здравствени услуги, во согласност со потребите на осигурениците. Имено во текот на 2014 година беа финансирани поголем број на здравствени услуги, поголем број на издадени лекови и ортопедски помагала.

Матични лекари

❖ Превенција – најважна алка во здравствениот систем

Како проект на Владата на РМ, ФЗОМ во соработка со Здружението на матични лекари на Република Македонија договори започна со спроведување на скрининг прегледи за осигурениците од трите најчести незаразни заболувања: кардиоваскуларни заболувања, дијабетесот и бубрежна болест.

Од 01 јануари 2014 година матичните лекари започнаа да канат 1.3 милиони осигуреници за превентивни прегледи. Матичните лекари врз основа на резултатот, утврдуваат дали е потребно понатаму осигуреникот да се испрати кај

специјалист. Оваа договорена активност **за првите шест месеци од 2014 година се спроведе на 325.000 лица.**

Фондот во името на своите осигуреници е благодарен на матичните лекари, кои кај здравата популација открија:

- I. Ризик од срцеви заболувања кај 55.000 лица,
- II. Ризик од дијабетес и дијабетес кај 45.000 лица,
- III. Ризик од бубрежни заболувања кај 12.000 лица.

Сакаме да напоменеме дека овие бројки се однесуваат само за првата половина од 2014 година, а оваа активност за превентивен скрининг треба да се заокружи на крајот на 2015 година.

Овој мега проект нема за цел само статистичко евидентирање туку грижа, едукација на пациентите и навремено откривање на скриените заболувања.

Со рано откривање на овие болести здравствените работници и фондот спречија: ампутации кај дијабетично стапало, слепило предизвикано од дијабетес, спречување на мозочни и срцеви удари, компликации од мозочни и срцеви удари како што се губење на од и говор, одземеност на екстремитети, генерална инвалидност, се одложува дијализа кај бубрежно болните и се спречува предвремена смрт.

❖ [Можност за продолжување со работа на лекари кои не сакаат да се пензионираат](#)

Фондот за здравствено осигурување на Македонија овозможи од 14 април 2014 година сите лекари - носители на здравствена дејност, вработени на неопределено време со полно работно време, во приватни здравствени установи кои не се корисници на простор под закуп и кои оствариле право на пензија, со Одлука на Управниот одбор на Фондот, да можат да продолжат да работат со Фондот. Оваа можност може да ја остварат под услов пензијата да ја имаат ставено во мирување и да имаат валидна дозвола за работа во мрежата на здравствените установи.

❖ [Новини во договорите со матичните лекари од општа медицина – специфична медицинска едукација](#)

Матичните лекари од дејноста општа медицина се обврзани во текот на годината да посетат четири работилници со актуелни теми за освежување и надградување на знаењата согласно Упатствата за практикување медицина базирана на докази.

Со стекнати четири сертификати за успешно завршени обуки, матичните лекари добиваат 2% од капитацијата наменета за цели. Темите се ЕКГ интерпретација, хронична опструктивна белодробна болест и астма кај децата, нарушување на функцијата на тироидната жледа и четвртата тема е превенција и рано откривање на ментални заболување и дијагностика и терапија на истите. Во делот на специфичните цели, матичните лекари согласно проектот на Владата на РМ, потребно е да ги опфатат сите осигуреници лица на возраст од 14 -65 години за превенција и рано откривање на дијабетес, нефролошки и кардиоваскуларни заболувања. За оние осигуреници кои се со веќе поставена дијагноза, матичните лекари се должни да ги следат и да ги упатуваат на редовни контроли.

❖ [Поголема стимулација за руралните лекари](#)

Фондот ги зголеми средствата за матичните лекари за секоја скала дополнително по 5000 денари месечно, односно од 01 јануари 2014 година наместо минимумот од 55.000,

Фондот им исплаќа на матичните лекари 60.000 денари, а највисоката скала од 85.000 денари Фондот ја исплаќа 90.0000 денари.

❖ [Стимулација за новите матични лекари](#)

За прв пат од први јануари 2014 година Фондот директно ги стимулира новите матични лекари по општа медицина и гинекологија. Со цел зголемување на бројот на нови матични лекари и матични гинеколози, Фондот секој месец им исплаќа по 40.000 денари во текот на првите 18 месеци од работа, додека да се стекне потребниот број на пациенти за нормално функционирање на една нова ординација.

Матични гинеколози

❖ [Новини во договорите со матичните гинеколози – специфична медицинска едукација](#)

www.clipartof.com · 1096370

Матичните гинеколози се обврзани во текот на годината да посетат четири работилници со актуелни теми за освежување и надградување на знаењата согласно Упатствата за практикување медицина базирана на докази. Со стекнати четири сертификати за успешно завршени обуки, матичните гинеколози добиваат 2% од капитацијата наменета за цели. Избраните матични гинеколози од примарната здравствена заштита со континуираната едукација се во тек со најновите медицински достигнувања кои им помагаат за подобро откривање и дијагностицирање на заболувањата, како и лекување на истите, согласно медицина базирана на докази.

❖ [Дополнителна стимулација на гинекологите со голем број на пациентки](#)

Од први јануари 2014 година, за да може што поголем број на жени да имаат избор на матичен гинеколог, Фондот ја помести дестимулативната скала од 3500 на 4000 пациенти по матичен гинеколог. Тоа значи дека секој гинеколог кој има голем број на пациенти ќе има дополнителен стимул од 25.000 денари месечно.

Матични стоматолози

❖ [Измените кои се однесуваат на лекови кои можат да ги пропишуваат избраните стоматолози:](#)

ФЗОМ направи дополнувања и корекции за индикациите на лекови што се наоѓаат на Позитивна листа - отсега осигурениците ќе може да добиваат лекови на товар на ФЗОМ и за нови индикации.

Дополнување на индикации има кај следните лекови:
Amoxicillin (Sinacilin, Hiconcil, Moxilen, Almacin, Ospamox) што спаѓа во групата на бета лактамски антибактериски средства, а сега може да се пропишува и за одонтогени (стоматолошки) инфекции;

Поширок опсег на употреба на лекот, преку бришење на индикации е овозможено за:

Benzathine phenoxymethylpenicillin (заштитено име Ospen) со новите измени нема ограничување во делот на индикации, односно, истиот ќе може да се пропишува без ограничувања од избраните лекари, односно и од матичните стоматолози; и Cefalexin (Cephagos, Cefalexin Alkaloid, Palitrex) со новите измени нема ограничување во делот на индикации, односно, истиот ќе може да се пропишува без ограничувања од матичните лекари, согласно регистрираните индикации за лекот.

Стоматолозите како избрани лекари во примарната здравствена заштита имаат право да пропишуваат лекови на рецепт од Листата на лекови кои паѓаат на товар на ФЗОМ, согласно условите дадени со Листата и прописите од задолжителното здравствено осигурување се со цел поквалитетна и сеопфатна здравствена услуга и лекување за осигурениците на Фондот за здравствено осигурување на Македонија.

Целосната листа на лекови на товар на ФЗОМ кои може да бидат пропишани од избран лекар – стоматолог во примарната здравствена заштита, заедно со нивните референтни цени, е објавена на официјалната веб страна на ФЗОМ (www.fzo.org.mk) во делот за лекови.

Аптеки

❖ Новина за организирањето на дежурни аптеки по градовите

За обезбедување на **континуирана здравствена заштита за осигурените лица** ноќе, сабота, недела и државни празници, приватните здравствени установи - аптеки кои имаат склучен договор со ФЗОМ договорено е да организираат дежурства.

Со новата одлука за организирањето на дежурства во аптеките од 1-ви септември 2014 година дежурствата се спроведуваат на следниот начин:

Континуирани дежурства - Скопје, Битола, Куманово, Прилеп, Тетово, Охрид, Струмица, Велес, Штип и Гостивар.

Комбинирани дежурства – Струга. Континуираните дежурства во аптеките се спроведуваат во периодот од месец јуни до месец август во годината, а останатиот период од годината дежурствата се спроведуваат во аптека по телефонски повик.

Во останатите градови/населени места во државата, дежурствата се спроведуваат по телефонски повик, односно лицето определено за дежурство во аптеката по телефонски повик издава лекови на осигурено лице во просториите на аптеката.

За организираните месечни дежурства, аптеките доставуваат распоред до дежурната лекарска служба. Распоредот на дежурства за тековниот месец на аптеките, се објавува на веб страницата на ФЗОМ (www.fzo.org.mk).

❖ Контрола на аптеки

Фондот во 2014 година има склучено договори 717 приватни здравствени установо - ПЗУ аптеки. Во текот на 2014 година Фондот извршил околу 700 контроли на аптеките низ Македонија. Со овие контроли се исконтролирани најмалку по еднаш речиси сите ПЗУ-аптеки со договор со Фондот.

Начести неправилности во работењето на ПЗУ аптеки

Од извршените контроли на аптеките најчестите утврдени неправилности во нивното работење преку теренските контроли се: недостиг на лекови од најчесто користени генерики, недостатоци во документацијата за аптеката и кадарот во аптеката, (најчесто нема комплет документација на лице место), неправилности во начинот на издавање на рецепти.

❖ Новини во 2014 година со договорите за ПЗУ аптеки

Со новите теркови на договори кои ФЗОМ ги склучуваше во 2014 година со аптеките за обезбедување лекови на рецепт од позитивната листа, за осигурениците на ФЗОМ беа направени измени со цел за унапредување на терковите на довори, односно за унапредување на работењето во аптеките и обезбедување подобра здравствена услуга и заштита за осигурениците на ФЗОМ. Новините имплементирани со договорот се однесуваат на:

- ✓ Ревидирање на договорните казни, кои во 2014 се намалени.
- ✓ Аптеките се ослободени од обврската за просторно одвојување на лековите на товар на Фондот, односно аптеките имаат можност да дадат лек на рецепт на товар на ФЗОМ и од нивната комерцијална залиха на лекови во аптеката за да се излезе во пресрет на потребите на осигурениците.
- ✓ Фармацевтскиот тим се обврзува при издавањето на лековите да го информира осигуреното лице за начинот на употреба на лековите, интеракција со другите лекови што осигуреното лице ги користи, начинот на делување на лекот, неговото чување, како и несаканите ефекти при употребата на лекот.

❖ Проширување на лепезата на рецепт на товар на ФЗОМ за дежурни служби

➤ Од 1-ви септември 2014 година лекарите во дежурните лекарски служби во здравствените домови можат да пропишуваат на рецепт на товар на ФЗОМ уште четири лекови по генерика. Новите лекови кои може да ги пропишуваат дежурните лекари се антивиротици и антибиотици и се следните:

- Aciclovir, таблети;
- Aciclovir, крем;
- Dexamethasone+Chloramphenicol, капки за очи;
- Ciprofloxacin, капки за око и уво.

Лековите се наменети за терапија за желудник, стомачни тегоби, срцеви заболувања, антивирусна терапија, антибиотици, антиревматици, лекови против болка и покачена телесна температура, седативи, лекови за респираторни заболувања и лекови за алергија.

❖ Нови 5-годишни електронски договори со ЈЗУ и ПЗУ

Од 01 јануари 2014 година започнаа да важат нови 5-годишни договори со здравствените установи со кои Фондот потпишува договори.

Наместо секоја година да се потпишуваат договори со Фондот, од 01 јануари договорите имаат важност од 5 години (што претставува големо растоварување за лекарите). Наместо хартиено потпишување, договорите се потпишуват електронски за 30 секунди наместо како досега да бидат потребни неколку дена. Со овие новини има заштеда на време, човечки ресурси, 400.000 страници хартија и другп.

❖ Електронско склучување на анекс на договор со здравствени установи од дејноста општа медицина, гинекологија и општа стоматологија

На Управниот одбор на Фондот се усвои анекс на договор со давателите на здравствени услуги од дејноста општа медицина (1524), гинекологија (137) и стоматологија (1136). Со новиот анекс

договор е овозможено во случај кога избраниот лекар користи породилно отсуство, Фондот да не го раскинува еднострано договорот, ако не е вработен лекар замена по истекот на 35 дена, но најмногу до 270 дена од настанување на случајот. Како доказ, здравствената установа треба да приложи копија од два пати неуспешно објавен оглас за вработување на лекар од АВРМ. До вработувањето на новиот лекар (замена) се затвара факсимилот на лекарот и не се исплатува капитација.

Исто така со новиот анекс договор **за општа медицина, направена е измена во членот 15**, каде се регулира режимот на препишување на лекови од страна на матичните лекари, за листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот, наместо досегашните 330 денари по поен, со новиот договор покачена е границата на најмногу

400 денари по поен годишно.

Договорите, Фондот ги склучува со здравствените установи во електронска форма, преку користење на електронскиот потпис, со валиден дигитален сертификат од електронската картичка за здравствено осигурување (ЕЗК).

Анексите на договорите за општа медицина, гинекологија и општа стоматологија, со кои е дадено правото на избраниот лекар, кој користи породилно боледувања, 270 дена да не вработи лекар замена, влезе во сила **од 01.09.2014 година**. **Анексот на договорот за општа медицина каде е направена измена во членот 15**, влезе во сила од **01.10.2014 година**.

❖ [Електронски услуги за матични лекари](#)

Електронските услуги преку веб порталот кои ФЗОМ ги овозможи ја олесни административната работа на осигурениците, избраните лекари и правните лица како и работата во подрачните служби, а со тоа стана една од водечките институции во Република Македонија со својата транспарентност и напредок во информатичката технологија. Бидејќи станува збор за еден голем и комплексен систем, воведувањето на електронските услуги беа поделени во фази на имплементација. Се овозможи услугата за електронски избор/промена на матичен лекар преку веб порталот на Фондот. Со воведување на оваа услуга на осигурениците им беше овозможено електронска пријава/промена на избран лекар која претставува брза и едноставна процедура преку која веднаш го оставаруваат своето право,, а за избраните лекари дополнителна алатка за следење на своите пациенти како и изготвување на дополнителни анализи за свои потреби.

Тип на матичен лекар	Електронска пријава/одјава	Пријава/одјава на шалтер
Матичен лекар	293355	10365
Матичен гинеколог	61618	1750
Матичен стоматолог	248292	13840

❖ Е-фактура

ФЗОМ од први јануари преку веб порталот им овозможи на здравствените електронско доставување податоци, спецификации и креирање на фактури до Фондот.

На почетокот на 2014 година како новина во работењето, Фондот за здравствено осигурување на Македонија го воведо web-порталот за поднесување на електронските фактури од ПЗУ и тоа општа медицина, општа стоматологија и гинекологија. Со цел воведување на новините и продолжување на добрата соработката меѓу Фондот и приватните здравствени установи кои имаат договор со Фондот, беше потребно одржување на обуки за овластените лица од здравствените установи за користење на web-порталот односно електронско доставување на фактурите.

Обуки се одржаа во 16 градови во РМ за сите овластени лица за достава на електронски фактури преку веб порталот на Фондот од здравствената установа. во Скопје, Тетово, Гостивар, Струга, Охрид, Битола, Кичево, Прилеп, Гевгелија, Струмица, Велес, Кавадарци, Куманово, Штип, Кочани и Делчево. Воедно, на обуките присуствуваа сите овластени лица од јавните здравствени установи.

❖ Обуки за новиот начин на доставување на електронски фактури преку веб порталот на Фондот

На почетокот на 2014 година како новина во работењето, Фондот за здравствено осигурување на Македонија го воведо web-порталот за поднесување на електронските фајлови од ПЗУ аптеките за реализирани рецепти. Со цел воведување на новините и продолжување на добрата соработката меѓу Фондот и ПЗУ аптеките кои имаат договор со Фондот, беше потребно одржување на обуки за овластените лица од ПЗУ аптеките за користење на web-порталот.

Тетово и Скопје.

Обуките беа одржани во 7 градови во РМ, од страна на претставници од секторот за фармација од ФЗОМ за сите овластени лица за достава на електронски фактури преку веб порталот на Фондот од ПЗУ Аптеки. Обуките се одржаа регионално и тоа во Штип, Куманово, Битола, Велес, Охрид,

Контрола

❖ Контрола на ФЗОМ во четири бањи во Македонија

Фондот за здравствено осигурување на Македонија изврши контрола на постапката за остварување на правото на специјализирана медицинска рехабилитација како продолжено болничко лекување во четирите бањи кои имаат склучено договор со Фондот (Катлановска, Дебарски- цапа, Цар Самоил- банско и Негорски бањи). При контролата, ФЗОМ констатира фрапантни неправилности во 3 од четирите контролирани бањи, односно злоупотреба на средствата на осигурениците во делот на наплата на дополнителни средства за користење на термо-минерална вода и натстандардни услови на сместување, спротивно на законските и подзаконските акти на ФЗОМ во 2013 година и ги извести осигурениците како да си ги заштитат своите права и да бараат поврат на неправилно одземените средства.

❖ Контроли на ФЗОМ

При контролата на здравствените установи најчести констатирани неправилности се: дополнително наплатени средства од осигурените лица, непочитување на работно време од страна на избраниот лекар, неуредна евиденција во медицинската документација, некомплетна задолжителна и ургентна ампуларна терапија, неправилност во врска со изборот на матичен лекар, непочитување на Правилникот за индикации за остварување на право на ортопедски помагала, погрешно наплатена партиципација, кодирање на несоодветни процедури, кодирана примарна дијагноза спротивно на правилата за кодирање по ДСГ методологија и т.н

Во делот на контролите на боледувањата најчести констатирани неправилности од извршени контроли се незапазени дијагностички постапки и незапазена временска рамка согласно Критериумите за дијагностички постапки и оцена на привремена спреченост за работа поради болест, повреда или нега на член на потесното семејство како и неуредна евиденција во медицинската документација.

Опременување на лекарските канцеларии- достоинствени услови за работа на лекарите

Со реализација на проектот на Владата за обезбедување мебел за јавни болници каде мебелот е стар повеќе децении и со обновувањето на канцелариите на лекарите преку донации на нов канцелариски мебел од страна на фармацевтски компании, директно се подобруваат условите за извршување на немедицинскиот дел од обврските на лекарите со што лекарите добиваат подобри работни услови и можност за нивна поголема посветеност кон нивните медицинските обврски и подобрување на квалитетот на здравствените услуги кои ги даваат на пациентите.

Фармацевтските компании кои ја покажаа нивната општествена одговорност и дадоа поддршка на Програмата на Владата на РМ преку донации на мебел за јавните болници се: Алкалоид, Реплек, Македонија лек, Еурофарм, Фарматрејд, Новартис, Берингер Ингелхајм, Рош, ГлаксоСмитКлајн, Алвоген, Крка, Септима, НовоНордиск, Медис, Хемофарм, Бакстер и Зегин. Вкупната вредност на донираните мебел се проценува на износ од околу **3,6 милиони денари. Се опремија 170 канцеларии на лекари во ЈЗУ ГОБ „8-ми септември“ – Скопје, ЈЗУ Универзитетска хируршка болница „Св.Наум Охридски“ – Скопје, Клиничката болница Битола, Клиничката болница Тетово, Клиничката болница Штип.**

Соработка со комори, здруженија и институции

Соработка со коморите од областа на медицината

Секоја година со цел унапредување на здравствениот систем, Фондот врши годишни преговори со еснафските комори, Лекарската Комора, Фармацевтската и Стоматолошката комора. Овие годишни преговори секогаш носат новини и олуенувања во работењето на матичните лекари и на јавните здравствени установи. Со секоја комора повеќепати годишно Фондот учествува на заендички работилници, состаноци од областа на здравството.

Соработка со Стоматолошка комора на Македонија

Во договорите со општата стоматологија, по барање на Стоматолошката комора, ФЗОМ обезбеди флексибилен пристап, со кој им овозможи на стоматолозите покрај примарната здравствена заштита да пружаат специјалистички услуги, што се надвор од услугите што ги покрива Фондот кај специјалистите стоматолози. За специјалистите Фондот овозможи квартален начин на фактурирање, односно се даде можност самите специјалисти да си го одредат обемот на работа во текот на тромесечието

Со последните измени во позитивната листа, направени се корекции во индикациите на лековите што можат да ги препорачуваат стоматолозите по сугестија на стоматолозите, истакна директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова на седмиот Конгрес на нови технологии „Естетска стоматологија - уметност и наука. Овој меѓународен конгрес е под покровителство и во коорганизација на Стоматолошката комора на Македонија со Хрватската комора на дентална медицина, Стоматолошката комора на БиХ и Здравнишката комора на Словенија.

Соработка со Лекарка комора на Македонија

Лекарската комора се наметна како партнер во општеството и во креирањето на здравствените политики, се изгради како респектабилна професионална асоцијација со јавни овластувања. Потребно е многу работа, енергија, залагања и знаење, но стојат уште предизвици кои треба да се реализираат заедно со Фондот за да имаме задоволни лекари и задоволни пациенти. Комората како професионална докторска асоцијација и натаму ќе работи на надминување на проблемите и изнаоѓање на најсоодветни решенија низ координирана расправа и дијалог за суштинските и стратешките прашања во здравството.

Соработка со Фармацевтска комора на Македонија

Фондот за здравствено осигурување на Македонија со лично залагање и залагањето на тимот на м-р Маја Парнарџиева-Змејкова, се стреми за блиска, транспарентна и конструктивна соработка со сите чинители во здравствениот систем на Македонија. Само така заеднички ќе работиме за подобро здравство, сите здравствени работници и регулатори да бидат позадоволни, а задоволството ќе биде дотолку поголемо ако успееме да ги направиме уште позадоволни осигурениците на Фондот. Улогата на фармацевтот е навистина значајна имајќи предвид дека користењето на лекови се зголемува и претставува глобален проблем. Фондот мисли на нашите идни генерации, како тие ќе се лекуваат ако сега лековите се употребуваат непотребно и неправилно и е свесен за неопходноста од рационално користење на лековите, прави напори во континуитет да ги промовира фармацевтите во полно значење на оваа благородна професија.

Соработка со Здружение на приватни лекари на Македонија – благодарница за директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова

336Личниот влог, посветеноста и поддршката кој приватните лекари ја имаат во директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова е причината зошто др.спец. Лилија Чолакова Дервишова,

претседателот на Здружението на приватни лекари на Македонија и додели благодарница на директорката на ФЗОМ за несебична поддршка и соработка на Здружението на приватни лекари на Македонија. Фактот дека во Фондот за здравствено осигурување на Македонија приватните лекари имаат партнер за соработка, влијае на подобрување и на состојбите во здравството, но е и од директна користа и за пациентите и за самите лекари.

Ваквото признание за успешна соработка не е резултат само на една личност, туку на целиот мој тим во ФЗОМ. Парнарџиева-Змејкова се заблагодари за Здружението на приватни лекари на Македонија за благодарницата и истовремено се заблагодари на вработените на ФЗОМ, кои со својата работа придонесуваат Фондот да биде ефикасна и транспарентна институција.

Соработка меѓу ФЗОМ и Агенцијата за квалитет и акредитација на здравствени установи

На заедничка иницијатива, договорена е соработка меѓу Фондот за здравствено осигурување на Македонија и Агенцијата за квалитет и акредитација на здравствени установи. За таа цел, директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова потпиша Меморандум за соработка со директорката на Агенцијата за квалитет и акредитација на здравствени установи, проф. др. Елизабета Зисовска.

Мотивот за воспоставување на соработка меѓу двете институции е со заедничка цел, обезбедување на безбедност на пациентите и вработените во здравствените установи, квалитетна здравствена услуга и намалување на непотребните трошоци. Тоа значи дека ќе се почитуваат исти стандарди во давањето на здравствените услуги, ист квалитет што на пациентите ќе им биде достапен 24 часа во текот на денот, во сите здравствени установи и за сите пациенти, истакна директорката Парнарџиева-Змејкова. Според Меморандумот, ФЗОМ, покрај редовните контроли во болничките здравствени установи, ќе врши проверка за подготвеноста на болниците во процесот на акредитација за квалитет, за истите да бидат подготвени кога ќе дојде надворешен оценувач, ангажиран од Агенцијата за квалитет и акредитација на здравствени установи.

Се очекува до крајот на оваа, 2014 година, во Агенцијата да се достават првите апликации од здравствените установи. До крајот на 2015/2016 година, ФЗОМ ќе прави анализа за воведување на стимулативни мерки за најдобрите болници (кои ќе бидат акредитирани со најдолг временски рок) кои работат според стандардите за безбедност на пациентите и вработените, и обезбедуваат квалитет на здравствените услуги според европските стандарди за квалитет, како и дестимулативни мерки за оние болници, кои не се заинтересирани да креираат систем, кој ќе обезбеди стандарди и квалитет на здравствените услуги.

Средба на ФЗОМ со претставник на канцеларијата на Светската здравствена организација за Македонија

Интензивната соработка во развивањето на стратегија за имплементација на национална политика за здравство - 2020, која исто така е во согласност со рамките на здравствените политики на Светската здравствена организација - СЗО 2020, беше дел од темите за кои стана збор на средбата на директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова со Снежана Чичевалиева, директор на канцеларијата на Светската здравствена организација - СЗО за Македонија, која се одржа на 10 септември во Скопје.

Средба на ФЗОМ со претставникот на УНИЦЕФ во Македонија, др. Берtrand Демулан

Дури 90% од вкупниот број на граѓани во Република Македонија се опфатени во системот на задолжителното здравствено осигурување и секој граѓанин има право да биде вклучен во системот, што ја вбројува Македонија во земјите со највисок процент на здравствени осигуреници. Ова го истакна м-р Маја Парнарџиева-Змејкова, директорка на ФЗОМ, на средбата со претставникот на УНИЦЕФ за Македонија, др. Берtrand Демулан, што беше одржана на негово барање. Претставникот на УНИЦЕФ, др. Берtrand Демулан информираше за програмата која УНИЦЕФ ја реализира во соработка со Владата на Република Македонија, за социјален модел за инклузија на деца со посебни потреби. Нагласувајќи дека во грижата на децата со посебни потреби, ќе бидат вклучени и патронажни сестри, др. Демулан изрази надеж дека и ФЗОМ ќе може да изнајде модалитети за вклучување во реализацијата на оваа програма.

Потпишување на Меморандум за соработка со Црвен крст на Македонија

Директорот на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова беше домаќин на работна посета на Генералниот секретар на Црвениот крст на Македонија, Саит Саити и Секретарот на Црвениот крст на Скопје, Сузана Тунева Пауновска.

Целта на работната посета беше презентирање на активностите кои ги презема Црвениот Крст на Македонија, на планираните проекти за 2014 година, како имодалитетите на соработка меѓу Фондот за здравствено осигурување и Црвениот крст на Македонија. На состанокот стана збор и за превентивните програми на Црвениот крст, прашањето за здравственото осигурување на бездомниците, крводарителските акции во Република Македонија и беше договорено да се

потпише Меморандум за соработка во областите во кои ќе се реализира соработката меѓу Фондот и Црвениот крст.

Директорката Парнарџиева-Змејкова истакна дека е секогаш отворена за соработка со сите здруженија и институции кои придонесуваат во подигнувањето на свеста кај граѓаните како и од важноста за редовни како и превентивни здравствени контроли, со цел подобра благосостјба на сите граѓани, за што се

договорија предавања на определени целни групи.

2. ФЗОМ и здравствени услуги

❖ Условни буџети – проширување и нови институции

Фондот и во 2014 година склучи **нови договори** со **досегашните 11 јавни здравствени установи и вклучи нови 4 јавни здравствени установи** и обезбеди **7 нови здравствени услуги** за осигурените лица за цела 2014 година.

Реконструкција на дојка по мастектомија во еден акт, трансплантација на црн дроб, кадаверични трансплантации на бубрези, ресинхронизациона терапија на срцето и 5 TAVI, замена на срцева валвула без операција, концентратори за кислородна терапија, детска кардиохирургија, наменска терапија за шизофренија.

Овие буџети значат дека средствата што ги наменува Фондот за здравствените установи мора да се користат наменски.

Зголемениот буџет од една страна значи зголемување на бројот на пациенти кои ќе бидат опфатени со овие здравствени услуги, а од друга страна и **намалување на времето за чекање** за добивање на услугата.

Со новите условни буџети се обезбедија **7 нови здравствени услуги, но и зголемување на условни буџети на 8 здравствени установи, за 7 здравствени услуги.**

Ин витро (БПО)

❖ Ин витро (БПО) за второ дете

Фондот од 01 јануари 2014 започна со реализација на проектот на Владата на РМ, ин витро за второ дете на товар на ФЗОМ. Сите партнери кои по првороденото дете имаат проблем да добијат второ дете по природен пат, сега аплицираат за ин витро на товар на Фондот. Постапката за аплицирање за ин витро за второ дете е истак како и за прво дете. Во двете постапки речиси нема разлика во барањата и критериумите

за добивање на ова право. Единствен дополнителен критериум за партнерите кои бараат второ дете од епрувета, е да се поминати 18 месеци од раѓањето на првото дете.

❖ Новини кои се однесуваат на остварување на правото за ин-витро

Новината се однесува на измени во Правилникот за биомедицинско потпомогнато оплодување (ин-витро) со цел да се овозможи и олесни постапката за остварување на правото на осигурениците-брачни парови, кои се лекуваат од стерилитет.

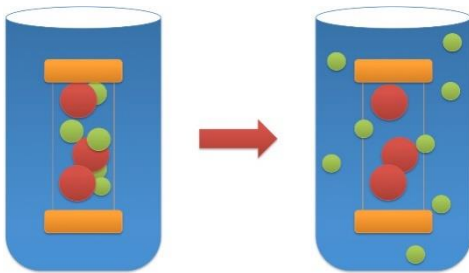

Имено, со оваа измена која стапи на сила по 16.08.2014, се овозможи осигурениците кои имаат ограничена оваријална резерва на јајниците и отстапување од нормалните вредности на одредени хормони (FSH и anti-Mullerian хормон во серум) како и отстапување од минималниот број на антрални фоликули на јајниците, првиот обид во постапката за БПО со сопствен репродуктивен материјал (јаце клетки), да биде на товар на средствата на Фондот.

Дијализа

➤ Дијализни третмани – новини во обезбедување на здравствени услуги од областа на дијализата

Во Република Македонија, започнувајќи од 15 февруари 2014 година се воспостави јавно приватно партнерство во специјалистичко-консултативната здравствена заштита за здравствената дејност - дијализа.

Јавното приватно партнерство се однесува на центрите за дијализа кои беа во состав на јавните здравствени установи во кои се вршеа дијализни третмани на осигурените лица со хронична бубрежна инсуфициенца, а кои се трансформираа во нови приватни правни субјекти со договор за доделување на лиценца за вршење на овој вид на здравствена заштита во мрежата на здравствени установи (договор за лиценца).

Министерството за здравство даде под закуп 10 дијализни центри во Република Македонија, со договор за јавно-приватно партнерство.

Од приватните партнери Министерството очекува реновирање на објектите и/или изградба на нови, како и замена на старите дијализните апарти со нови.

Фондот како договорна страна со веќе приватните дијализни центри ги надоместува извршените дијализи, а како новина која за првпат се воведува во обезбедувањето на здравствени услуги од областа на дијализните третмани за осигурените лица е унапредување на квалитетот на услугите со создавање на подобри услови за вршење на дијализа и особено со следење и контрола на квалитет преку воведување на европски индикатори кои на Фондот ќе му бидат достапни во секое време со воспоставување на електронски начин на следење на истите.

❖ Нови ортопедски помагала

Воведување електромоторна инвалидска количка – скутер за лица од 7 до 26 години и постари од 65 години со траен инвалидитет, како новина ФЗОМ ја воведува од 01.01.2015 година. Ова ново помагало ФЗОМ го вовеле како резултат на соработката со националниот

сојуз на инвалидизирани лица - Мобилност, како поквалитетно решение во корист на осигурениците. Проширување на право во делот на количките за инвалидизирани лица е прво по 2000та година. Македонија, веднаш по Словенија е единствена земја во регионот, која овозможува електромоторна количка-скутер. Со ова ново право кое за прв пат се воведува, осигуреникот кој стекнува право на универзална количка на рачен погон, може да одбере електромоторна количка скутер како и собна инвалидска количка. Ова ново право се однесува на вкупно околу 1000 лица во период од 5 години. Во 2015, 200 лица ќе можат да го остварат ова право, односно на новите и на оние на кои им доаѓа периодот за замена на универзалната количка (еднаш на 5 години).

Фондот дополнително секоја година ќе одвојува 14 милиони денари.

❖ Нова група на помагала суплементи за дигестивни и метаболни заболувања- храна како лек

- Првата измена е воведување на нова група помагала, суплементи за дигестивни и метаболни заболувања, и тоа безглутенско брашно за лицата заболени од Ret Syndrome и безпротеинско брашно и млеко за лица заболени со фенилкетонурија.
- Втората измена се однесува нова група на нутритивни продукти на товар на Фондот. Овозможивме нутритивни продукти за лица со ретки болести, а тоа се, посебни видови на брашно, млеко и масло за јадење кои што претставуваа основна исхрана и лек за овие лица.

Овие новини значат голема заштеда на овие лица и нивните фамилии, затоа што тие се изложени на месечен трошок од 4.000 до 35.000 денари за храна. Односно 4.000 денари за безглутенското брашно, 20.000 денари месечно за безпротеинското брашно и млеко, околу 10.000 денари за Хипоалергена формула на млеко со 55-80% на средноланчани триглицериди и 3.000 денари за СЛТ маслото.

❖ Административни олеснувања – побрзо до ортопедски помагала

ФЗОМ вовеле пропишување потврди за ортопедски помагала за 180 дена, осигурениците со само една посета на матичен лекар, добиваат потврди за шест месеци за следниве помагала:

- ✓ За едноделен и дводелен систем за уростомата, илеостомата и колостомата (вештачки отвори),
- ✓ Нелотен катетар,
- ✓ Пелени и влошки за инконтиненција и други.

Овие потврди од 01.02.2014 година осигурениците можат да ги земат од кај матичните лекари, од почнувајќи од 01.01.2015 година хроничната потврда за 180 дена се прошири и со батерии за кохлеарен имплант. Со овие олеснувања се **кратат над 200.000 посети на годишно ниво кај матичниот и подрачните служби на ФЗОМ.**

Дополнително на ова ФЗОМ од 01.01.2015 го олесни подигнување на ортопедско помагало – вештачка силиконска дојка, за кое осигуреничките потврдата еднаш годишно ќе ја подигаат од својот матичен лекар.

❖ Модул за заверка на ортопедски помагала

Од 01.10.2014 година Фондот за здравствено осигурување на Македонија во функција стави уште една од серијалот на централизираните апликации „Апликацијата за заверка на ортопедски помагала“. Осигурениците можат да заверат ортопедско помагало во било која подрачна служба на ФЗОМ. Единствен исклучок е во случај да се прави заверка на ортопедско помагало за кое е

потребно наод оценка и мислење од лекарска комисија, заверката на таквото помагало и посетата на лекарската комисија треба да бидат во рамките на истата подрачна служба.

Апликацијата за заверка на ортопедски помагала е така дизајнирана да ги прави сите потребни контроли за остварување на право на заверка на ортопедско помагало. Со ова, можностите за грешки и евентуални злоупотреби се сведени на минимум.

Цени на здравствени услуги

❖ Нови референтни цени на здравствени услуги

Во 2014 година Фондот донесе нови референтни цени на здравствени услуги, а тоа значи дека ова се нови здравствени услуги кои осигурениците можат да ги добијат во определени здравствени установи кои имаат договор со ФЗОМ, во Македонија. Станува збор за нови 33 цени на здравствени услуги, кои се наведени во табелата подолу.

Ред. Број	Шифра	Здравствена услуга	Референтна цена	Службен Весник, примена
1	ПРЕ8	Рурален тим	90,300	Бр. 138 од 17.09.2014
2	БА2/3	Осмотска резистенција на еритроцити	70	Бр.98 од 30.06.2014
3	БА2/4	Ретикулоцити	120	Бр.98 од 30.06.2014
4	БА4/2	Глукоза толеранс тест	180	Бр.47 од 10.03.2014
5	БА4/5	Лактоза толеранс тест	350	Бр.98 од 30.06.2014
6	БА4/6	Ксилоза толеранс тест	150	Бр.98 од 30.06.2014
7	БА6/6	Скрининг на аминокиселина	80	Бр.98 од 30.06.2014
8	БА7/17	Гликоза - 6 фосфат дехидрогеназа	90	Бр.98 од 30.06.2014
9	БА27	Мукополисахариди скрининг	90	Бр.98 од 30.06.2014
10	БА28	Хлориди во пот	1,900	Бр.98 од 30.06.2014
11	МП7/1	Фецес на паразити	100	Бр.98 од 30.06.2014
12	АДМ14	Склерозација на вени и капилари, инцизија на тромби	1,000	Бр. 138 од 17.09.2014
13	АДМ15	МЕД тест со УВ фототерапија на цело тело (тест на одредување на минимална еритемна доза)	5,000	Бр. 138 од 17.09.2014
14	АДМ16	20 ПУВА на цело тело	4,000	Бр. 138 од 17.09.2014
15	АДМ17	МЕД тест (тест на одредување на минимална еритемна доза)	800	Бр. 138 од 17.09.2014
16	АДМ18	Поединечна УВБ или ПУВА фотоекспозиција до 4 сеанси	800	Бр. 138 од 17.09.2014

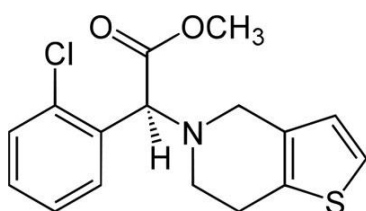
17	АДМ19	Поединечна УВБ или ПУВА фотоекспозиција до 8 сеанси	1,600	Бр. 138 од 17.09.2014
18	АДМ20	Photopatch тест	1,100	Бр. 138 од 17.09.2014
19	АИМ32	Уреа издишен тест за Helicobacter Pylori	1,700	Бр. 156 од 24.10.2014
20	АПХМ1 4	Месечен третман со risperidone	16,330	Бр.98 од 30.06.2014
21	АНМ16	Месечен третман на мултипна склероза	48,720	Бр.47 од 10.03.2014
22	АНМ17	Проширен пакет со 2 неврофизиолошки процедури или ЕМГ или ЕЕГ по депривација на спиење	2,430	Бр.138 од 17.09.2014
23	АНМ18	Проширен невролошки пакет со 3 неврофизиолошки процедури или видео ЕЕГ	3,520	Бр.98 од 30.06.2014
24	АНМ19	Проширен невролошки пакет со 4 неврофизиолошки процедури	4,610	Бр.98 од 30.06.2014
25	АРП12	Издавање на нов концентратор за домашна кислородна терапија за болни од хронична опструктивна болест на дишните патишта	33,600	Бр. 10 од 20.01.2014
26	ФЗЛЗ	Електромиографија (ЕМГ) на гравиден утерус	500	Бр.10 од 20.01.2014
27	АХИ1	Единечна максимална доза за третман на зглобни и мускулни крварења за лица со хемофилија и присутни инхибитори	752,000	Бр.98 од 30.06.2014
28	АХИ2	Дневна доза за третман на зглобни и мускулни крварења за лица со хемофилија и присутни инхибитори со помалку од 75 килограми	970,000	Бр.98 од 30.06.2014
29	АХИ3	Дневна доза за третман на зглобни и мускулни крварења за лица со хемофилија и присутни инхибитори со над 75 килограми	1,699,000	Бр.98 од 30.06.2014
30	ОРТ17	ОПТУРАТОР	3,120	Бр. 138 од 17.09.2014
31	ХПДЗ	Примарна реконструкција на дојка, мастектомија со вградување на имплант, мамопластика	75,800	Бр. 10 од 20.01.2014
32	РТС1	Ресинхронизирана терапија на срцето (CRT-P)	200,000	Бр. 47 од 10.03.2014

33	PTC2	Ресинхронизирана терапија на срцето со имплантибилен кардиовертер дефибрилатор (CRT-D)	900,000	Бр. 47 од 10.03.2014
----	------	--	---------	----------------------

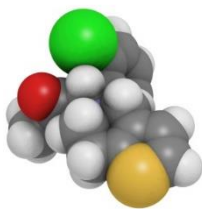
Лекови

❖ [Нов лек на Позитивната листа на товар на ФЗОМ](#)

Од 1-ви ноември оваа година влезе нов лек на позитивната листа на товар на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, а тоа е лекот со генерика Clopidogrel, лек за кардиоваскуларни заболувања.

Осигурениците досега го купуваа лекот clopidogrel приватно (лек за мозочен удар и инфаркт), а со утврдување на референтна цена, лекот може да се подигне на рецепт на товар на Фондот во било која аптека која има склучен договор со ФЗОМ. За оваа генерика **Clopidogrel** има лекови од 10 фармацевтски производители, што обезбедува добра конкуренција на пазарот. На Позитивната листа, воведени се и медицинските индикации за кои се однесува лекот на товар на Фондот, како и начинот на издавање на лекот на пациентите. Кардиолог или интернист може да го препорачаат лекот на пациенти со инфаркт на срце, пациенти со акутен коронарен синдром и пациенти со акутен инфаркт на срце подобни за терпија со тромболитици.

Невролози и невропсихијатри може да го препорачаат лекот на пациенти со исхемичен мозочен удар. Торакален, васкуларен, кардиоваскуларен хирург по извршена хируршка интервенција може да го препорачаат лекот за пациенти со болести на срце и стеснување на артерии во вратот и атеросклероза. Точно е дефинирано времето на користење на овој лек за секој вид на заболувања на товар на Фондот. Оваа новина е големо олеснување и придобивка за 20.000 пациенти годишно. Отсега, овие осигуреници со оваа новина заштедуваат околу 57 милиони денари годишно од сопствениот џеп.

❖ ["Антибиотиците не се храна": Семинари за рационална употреба на антибиотици](#)

Со цел превенција на нерационалната употреба на антибиотиците и антимицробната резистенција, а во рамки на постојната иницијатива за одбележување на Европскиот ден за рационална употреба на антибиотици, се организираа стручни семинари за здравствените работници, пациентите и општата јавност под слоганот „**Антибиотиците не се храна**“. Овие семинари се организираа во соработка со Фондот за здравствено осигурување

на Македонија, Министерството за здравство на Република Македонија, Институтот за јавно здравје и Студиорум – центар за регионални истражувања и соработка. Овој проект се спроведуваше и со поддршка од Светската здравствена организација - Регионална канцеларија за Европа и со средства од Владата на Кралството Белгија. Семинарите имаа за цел стручна едукација и подигнување на свеста за рационална употреба за антибиотиците и превенција на антимицробната резистенција

Активности на проектот се одржаа со осум двочасовни едукативни стручни семинари кои беа организирани еднаш седмично во периодот од 26 септември до 27 ноември 2014 година во градовите Охрид, Прилеп, Битола, Тетово, Штип, Куманово, а во Скопје на 14.11.2014 година беше обележан Европскиот ден за рационална употреба на антибиотици. На семинарите учество земаа здравствените работници во болничката здравствена заштита, како и фармацевтите и епидемиолозите во Центрите за јавно здравје низ државата.

❖ **Измени и дополнувања во позитивната Листа на лекови на товар на ФЗОМ**

Во текот на 2014 год беа направени повеќе измени и дополнувања на Листа на лекови на товар на ФЗОМ.

Новите промени во Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот беа направени по барање на лекарите, но и врз основа на анализите на ФЗОМ според кои се оцени дека има и медицинско оправдување за новата либерализација на овие лекови од позитивната листа.

Овие измени опфаќаат измени во делот на режимот на пропишување на лековите на Позитивна ли-ста, измени за индикациите за кои одредени лекови се на Позитивна Листа и измени во делот на фармацевтски дозажни форми и јачини. Со измени во сферата на лековите ФЗОМ за 400.000 осигуреници овозможи олеснување за добивање лек на товар на Фондот, поголем избор на лекови и проширување на индикационите подрачја за лекови на товар на ФЗОМ. Исто така придобивка за осигурениците е што ќе се скрати и времето кое што досега беше потребно да се добијат овие лекови на рецепт на товар на Фондот. Особено за осигурениците кои досега требале да патуваат до здравствените установи од повисоко ниво во други градови, а сега ќе можат само со посета на избраниот лекар да добијат рецепт.

Истовремено се намалува бројот на упатувања со што лекарите ќе имаат повеќе време да посветат внимание на пациентите.

Измени беа направени кај следните лекови :

Ред бр.	Генеричко име - INN	Фармацевтска дозажна форма	Режим на пропишување R/RS/RSS	
ПРОШИРУВАЊЕ НА РЕЖИМОТ НА ПРОПИШУВАЊЕ СО СЛЕДНИТЕ СПЦИЈАЛНОСТИ/СУБСПАЦИЈАЛНОСТИ				
1	Levetiracetam	таблети, раствор за орална употреба	болнички конзилиум	Сл.Весник 47 од 10.03.2014
2	Glyceryl trinitrate	сублингвален спреј	Овој лек ќе може да го пропишува и избран лекар самостојно	Сл.Весник 47 од 10.03.2015
3	Pantoprazole	таблети	Овој лек ќе може да го пропишува и избран лекар самостојно	Сл Весник на РМ 98 од 30.06.2014
4	Bisoprolol	таблети	Овој лек ќе може да го пропишува и избран лекар самостојно	Сл Весник на РМ 98 од 30.06.2015
5	Clarithromycin	таблети/ капсули/ таблети со модифицирано ослободување/ суспензија	Овој лек ќе може да го пропишува и избран лекар самостојно	Сл Весник на РМ 98 од 30.06.2016
6	Azithromycin	таблети/ капсули/суспензија	Овој лек ќе може да го пропишува и избран лекар самостојно	Сл Весник на РМ 98 од 30.06.2017
7	Cinnarizine	таблети	Овој лек ќе може да го пропишува и избран лекар самостојно	Сл Весник на РМ 98 од 30.06.2023
8	Itraconazole	капсули	лекот поминува од болничка на примарна листа со ознака „RS/RSS - лекот се пропишува по добиено мислење од клинички конзилиум“	Сл Весник на РМ 98 од 30.06.2024
9	Oxcarbazepine	таблети	лекот поминува од болничка на примарна листа со ознака „RS/RSS - по препорака на лекар специјалист / субспецијалист“	Сл Весник на РМ 98 од 30.06.2025
10	Levodopa+carbidopa+entacapone	таблети	лекот поминува од болничка на примарна листа со ознака „RS/RSS - лекот се пропишува по добиено мислење од клинички конзилиум“	Сл Весник на РМ 98 од 30.06.2026

11	Venlafaxine	таблети	лекот поминува од болничка на примарна листа со ознака „RS - по препорака на лекар специјалист“	Сл Весник на РМ 98 од 30.06.2027
12	Pyridostigmine	таблети	лекот поминува од болничка на примарна листа со ознака „RS/RSS - лекот се пропишува по добиено мислење од клинички конзилиум“	Сл Весник на РМ 98 од 30.06.2028
13	Ursodeoxycholic acid	капсули	инфектолог и болнички педијатар	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
14	Ursodeoxycholic acid	перорална суспензија	инфектолог и болнички педијатар	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
15	Mesalazine	таблети, супозитории, клизми	болнички педијатар	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
16	Amiodarone	таблети	лекар специјалист интернист	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
17	Levothyroxine	таблети	Овој лек ќе може да го пропишува и избран лекар самостојно при хронична примарна хипотироза со следење на ефектот од субституционата терапија преку нивото на TSH најмалку еднаш годишно (0,4-4,5 µU/ml)	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
18	Mycophenolic acid	капсули/ таблети	болнички педијатар	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
19	Tacrolimus	капсули	хематолог	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
20	Salmeterol, fluticasone	прашок за инхалирање	интернист и пнеумофтизиолог од Центар за астма и ХОББ и субспецијалист пулмоалерголог	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
21	Budesonide, formoterol	прашок за инхалирање	интернист и пнеумофтизиолог од Центар за астма и ХОББ и субспецијалист пулмоалерголог	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
22	formoterol, beclometasone	инхалациски раствор под притисок	интернист и пнеумофтизиолог од Центар за астма и ХОББ и субспецијалист пулмоалерголог	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014

23	Tiotropium bromide	прашок за инхалирање, капсула/ раствор за инхалирање	интернист и пнеумофтизиолог од Центар за астма и ХОББ и субспецијалист пулмоалерголог	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
<i>ИЗМЕНИ ВО ДЕЛОТ НА ИНДИКАЦИИТЕ ЗА КОИ ОВИЕ ЛЕКОВИ СЕ НА ТОВАР НА ФЗОМ</i>				
24	Ursodeoxycholic acid	перорална суспензија	Овој лек да биде достапен на товар на ФЗОМ и за лица со Алажил синдром	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
25	Dydrogesterone	таблети	Се дополнуваат следните индикации: „крварење во рана бременост; отсутна, скудна и ретка менструација; обилна, честа и нередовна меструација; друго означено ненормално крварење од утерус и вагина“ за кои овој лек е на товар на ФЗОМ	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
26	Tamsulosin	капсули/ таблети со продолжено ослободување/ капсули со продолжено ослободување/ капсули со модифицирано ослободување	Заради усогласување на индикационото подрачје се брише индикацијата „артериска хипертензија во комбинирана терапија“	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
27	Finasteride	таблети	Заради усогласување на индикационото подрачје се брише индикацијата „артериска хипертензија во комбинирана терапија“	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
28	Dutasteride	капсули	Заради усогласување на индикационото подрачје се брише индикацијата „артериска хипертензија во комбинирана терапија“	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
29	Amoxicillin	капсули/ таблети,суспензија	Се дополнуваат следните индикации „ одонтогени инфекции“	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
30	Прва и втора генерација на цефалоспорини		Се дополнуваат следните индикации „ генитоуринарни инфекции“	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014

31	Benzathine phenoxymethylpenicillin	таблети/сируп	Се бршат индикациите	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
32	Cefalexin	капсули/суспензија	Се бршат индикациите	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014
ДОПОЛНУВАЊЕ СО НОВИ ФАРМАЦЕВТСКИ ДОЗАЖНИ ФОРМИ				
Ред бр.	Генеричко име - INN	Фармацевтска дозажна форма		
33	Glyceryl trinitrate	„капсули со продолжено ослободување“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
34	Isosorbide dinitrate	„капсули со продолжено ослободување/ таблети со продолжено ослободување“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
35	Nifedipine	„таблети со продолжено ослободување и таблети со модифицирано ослободување“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
36	Verapamil	„таблети со продолжено ослободување“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
37	Diltiazem	„таблети со продолжено ослободување“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
38	Tamsulosin	„капсули со продолжено ослободување капсули со модифицирано ослободување“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
39	Cefuroxime	„перорална суспензија“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
40	Diclofenac	„таблети со продолжено ослободување , капсули со продолжено ослободување и таблети со модифицирано ослободување“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
41	Ketoprofen	„таблети со продолжено ослободување“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
42	Tramadol	„таблети со продолжено ослободување“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
43	Carbamazepine	„таблети со продолжено ослободување“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
44	Valproic acid, Sodium valproate	„таблети со продолжено ослободување и сируп“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	

45	Alprazolam	„таблети со модифицирано ослободување“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
46	Tiotropium bromide	„раствор за инхалирање“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
47	Aminophylline	„таблети со продолжено ослободување“	Сл.Весник 47 од 10.03.2014	
48	Isosorbide mononitrat	„таблети со продолжено ослободување“	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014	
49	Metoprolol	инјекции	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014	
50	Paracetamol	инјекции	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014	
51	Venlafaxine	„капсули со продолжено /модифицирано ослободување“	Сл Весник на РМ 141 од 24.09.2014	

Полесно до лек за осигурениците со хипотиреоза

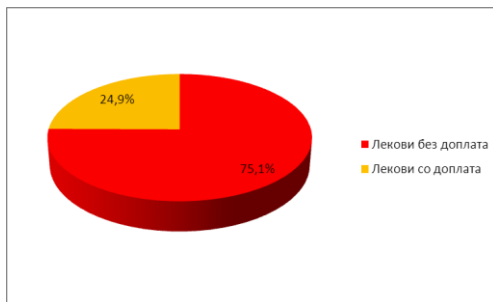
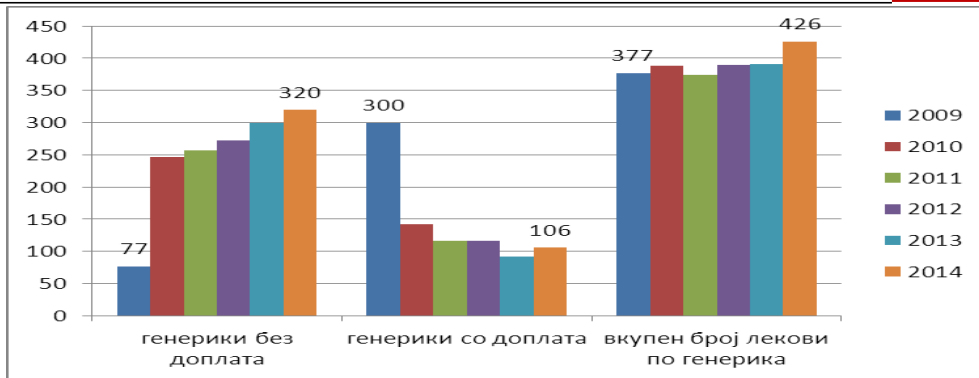

Со одлуката за измени и дополнувања на позитивната листа која беше објавена во Службен Весник бр.141/2014 со важност од 02.10.2014 ФЗОМ овозможи лекот levothyroxine за штитна жлезда, да може да го препишува матичен лекар, при хронична примарна хипотироза. Оваа повољност е големо биде олеснување за 10.000 осигуреници.

❖ Ревизии на цени на лекови – рекорден број на лекови без доплата

Со изминатите пет годишни ревизии на референтни цени на лекови кои паѓаат на товар на ФЗОМ е постигнат рекорден број на лекови по генерика без доплата (со фармацевтска дозажна форма и јачина), како што се гледа од графиконот:

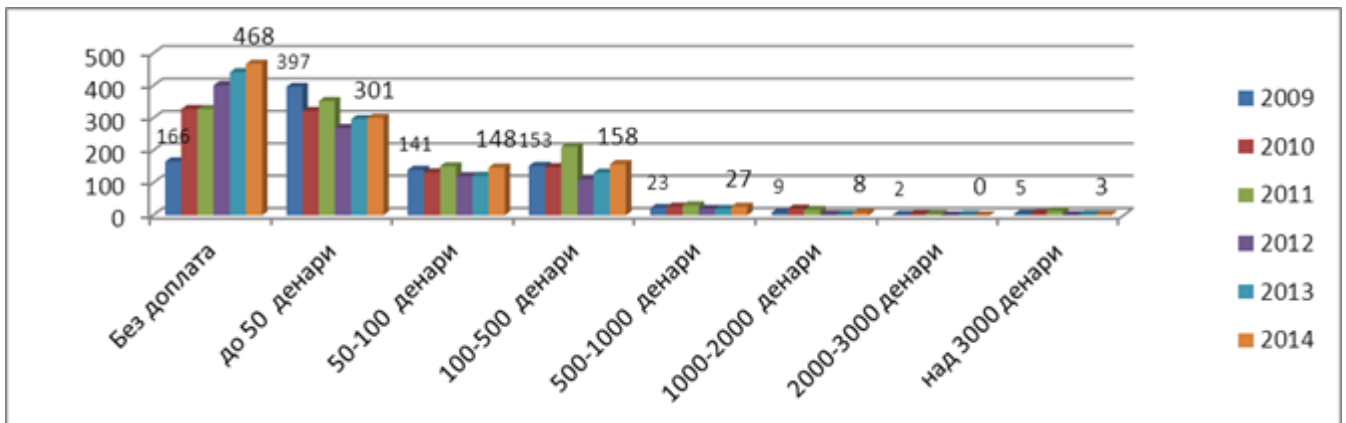
Графикон: Споредба за доплатата за лекови по генерики, со годишните ревизии на РЦЛ на ФЗОМ, 2009-2014 година

Во 2014 година учеството на лековите по генерика без доплата во вкупниот број на лекови на рецепт по генерика кои можат да се подигнат на товар на ФЗОМ во аптеките е 75,2%.

Во моментот околу 42% од вкупниот број лекови по заштитено име од примарна листа се без доплата, околу 40% од лековите се со доплата до 100 денари, а останатиот минимален дел се лекови со доплата над 500 денари, односно 82% од лековите по заштитено име се без доплата или со минимална доплата.

График: Споредба на доплатата за лекови по заштитено име за ПЗЗ, 2009 – 2014

❖ Лекови на рецепт во аптеки – финансиски аспект

Во 2014 година од буџетот на ФЗОМ беше одвоен поголем износ на средства за лекови на рецепт. Од 2,3 милијарди денари во претходната 2013 година, во 2014 година за квоти на аптеки беа распределени 2,465 милиони денари што претставува зголемување за 7,2%.

Со ова зголемување во текот на 2014 година беше зголемена достапноста на лекови за осигурениците, односно беше задоволен поголемиот дел од нивните потреби за лекови на рецепт.

3. ФЗОМ и осигурениците

ФЗОМ - промоција на здравје

❖ Брошури-потсетници за хронични пациенти

Фондот преку матичните лекари, во соработка со здруженијата на лекари и пациенти, изработи посебни брошури- потсетници, наменети за овие хронични пациенти и на секој пациент при посетата покрај веќе постоечката терапија му се издава и овој потсетник каде се наведени периодичните прегледи кои пациентот мора да ги изврши со цел стопирање на прогресијата на болеста. За таа намена се поделија 120 илјади брошури за дијабетес, 5 илјади брошури за дијализа, 5 илјади брошури за трансплантација и 10 илјади за бубрежни заболувања. Овие брошури покрај едукативната мерка имаат за цел и потсетување во кој период хронично заболеното лице треба да ги изврши потребните испитувања од соодветни специјалисти. Овие прегледи имаат за цел контрола на болеста и спречување на прогресија на болеста. Со редовни посети согласно медицината базирани на докази се спречуваат: **ампутации кај дијабетично стапало, слепило предизвикано од дијабетес, мозочни и срцеви удари, компликации од мозочни и срцеви удари како што се губење на од и говор, одземеност на екстремитети, генерална инвалидност, се одложува дијализа кај бубрежно болните и се спречува предвремена смрт.**

❖ Учество на ФЗОМ на Скопскиот маратон 2014

Вработените од Фондот за здравствено осигурување на Македонија на чело со директорката, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова и годинава земаа учество на Скопскиот маратон. Покрај желбата да бидеме дел од овој светски настан, сакавме и преку личен пример да покажеме дека маратонот е одлична можност уште еднаш да потврдиме дека здравиот живот и спортувањето се неопходност и треба да бидат секојдневие за секој од нас.

И покрај тоа што сите се соочуваме со многу динамичен ритам на живот, а имаме се помалку време за себе, но и време за вежбање, ризикот од заболувања е се поголем. Овој непобитен факт ние сакаме да го смениме. Трките од овој карактер постојат насекаде во светот со иста цел, да се подигне свеста дека никогаш не е доцна да се почне со физика активност.

❖ Учество на ФЗОМ на женската трка

ФЗОМ активно се вклучи во хуманитарниот тим билдинг **маратон во недела, 6 април** на 2-та женска трка со една единствена цел: Превенцијата од заболувањата да ја започнеме со вежбање.

Со оглед на фактот дека жените имаат многу повеќе обврски, а тоа значи и се помалку време за себе, но и време за вежбање, ризикот од заболувања е се поголем.

Овој непобитен факт ние сметавме дека е време да го смениме.

❖ Учество на ФЗОМ во годишното пешачење за превенција и здрав живот „Пре до врв„

На 1 јуни 2014 година ФЗОМ активно учествуваше на годишното ревијално искачување на Водно, со цел зголемување на свесноста од потребата за здрав живот и активно спортување.

❖ Учество на ФЗОМ на Маршот за борба против рак на дојка – НАПРЕД РОЗОВО

Вработените од Фондот за здравствено осигурување на Македонија на чело со директорката, м-р Маја Парнарџиева Змејкова и годинава земаа учество на Маршот за борба против рак на дојка – Напред розово, које традиционално се одржа по 6-ти пат, во организација на здружението на граѓани „Борка“.

Фондот за здравствено осигурување на Македонија има одличен партнер за соработка во здружението на граѓани „Борка“ за што доби и благодарница. Директорката Парнарџиева Змејкова исклучително ја цени посветеноста во борбата против ракот на дојка на здружението на граѓани Борка. НАПРЕД РОЗОВО се одржа во сабота, на 17 мај 2014 година во Градскиот парк, пред Школка.

❖ ФЗОМ започна со крводарителска акција „Фондовско срце“

Дури 20 отсто од вкупно 800 вработени во Фондот за здравствено осигурување на Македонија денеска се вклучија во крводарителната акција „Спасете живот дарувајте крв“ која беше

организирана во соработка со Институтот за трансфузиона медицина и Црвениот крст. Крводарителната акцијата беше лична иницијатива на директорката на Фондот, м-р Маја Паранарчиева Змејкова која и самата даруваше од течноста што живот значи.

❖ [Работилница на ФЗОМ со Црвениот крст на град Скопје во рамките на проектот „Грижа за стари лица“](#)

„Дневен центар за стари лица и центар за давање помош во домашни услови“ – Грижа за стари лица е проектот во кој заеднички соработуваат Црвениот крст на град Скопје и Фондот за здравствено осигурување на Македонија.

Во рамките на овој проект на 16.07.2014 ФЗОМ одржа обука за унапредување на капацитетите на тимот на „Грижа за стари лица“ од областа на правата и услугите кои ги нуди системот на здравствена заштита во Република Македонија. Присутни беа социјалните работници и медицински сестри одговорни во проектот „Грижа за стари лица“ и социјални работници инволвирани во Црвен крст на град Скопје. Стручниот тим на ФЗОМ ја реализираше обуката за системот на здравствена заштита, односно ги запознаа учесниците на работилницата со правата кои можат да ги остварат корисниците на проектот. Во детали беа објаснети процедурите за рефундација, итната мединска помош. правата за добивање ортопедски помагала, а

дополнително беа разгледани детали и консултирани специфични ситуации за одредени социјални случаи со кои работи тимот на проектот „Грижа за стари лица“. Со проектот се опфатени 120 стари и изнемоштени лица посетени во домашни услови од медицинска сестра и волонтер на Црвениот крст и повеќе од 300 активни пензионери инволвирани во програмата на Дневниот центар за стари лица.

❖ [Новини за осигуреничките – вработени - корисници на право на неплатено родителско отсуство](#)

Фондот за здравствено осигурување на Македонија од 20 март 2014 година овозможи за сите осигуренички - работнички кои сакаат да го користат правото на неплатено родителско отсуство согласно законските измени дека нема потреба да доаѓаат во подрачните служби на Фондот и да поднесуваат било каква документација за остварување на истото. Во овој случај единствено што треба е работодавецот потребната документација да ја достави до Агенцијата за вработување во која го пријавува мирувањето на работниот однос, по основ на користење на неплатено родителско отсуство

❖ [Олеснувања во начинот на упатување на осигурените лица кај специјалист – субспецијалист](#)

Се направија измени во законската регулатива, за да се олесни користењето на специјалистичко-консултативна и болничка здравствена заштита во здравствени домови, општи болници, општи и клинички болници и универзитетски клиники.

- Со новиот начин на упатување, од 17 април 2014 година, лекарот специјалист/субспецијалист по извршен прв преглед на осигуреното лице, за секој нареден контролен (периодичен) преглед издава специјалистички/субспецијалистички упат.
- **Важноста на специјалистичкиот / субспецијалистичкиот упат сега е една година, наместо како досега еден месец.** Ова е големо олеснување за осигурениците

со хронични заболувања кои се лекуваат амбулантски и нема веќе потреба секој месец да обезбедат упат од матичниот лекар.

Такви заболувања се хемодијализа, вежби на вид, слух, говор и глас, хемотерапија и радиотерапија во дневна болница. Пружените здравствени услуги се фактурираат секој месец до Фондот со копија од првично издадениот упат.

По завршување на лекувањето, во рок од 5 дена, осигуреното лице треба да ја однесе целокупната медицинска документација за лекувањето кај својот матичен лекар. Со оваа новина ФЗОМ обезбеди административно олеснување за сите учесници во здравствениот систем, и за матичните лекари и за пациентите но и за здравствените установи.

❖ Контрола на Упатства за медицина базирана на докази во здравствените установи

Со цел обезбедување на еднаков квалитет на пружени здравствени услуги во сите здравствени установи во Република Македонија, ФЗОМ започна контрола на објавените упатства за практикување на медицина базирана на докази.

Во 2014 година ФЗОМ исконтролира 30 упатства во преку 100 приватни и јавни здравствени установи. Резултатите од контролите покажуваат дека 99% од лекарите од здравствените установи ги почитуваат упатствата за практикување на медицина базирана на докази и со тоа пружаат еднаков квалитет на здравствени услуги за нашите осигуреници.

❖ Новини во полето на специјализираната рехабилитација како продолжено болничко лекување

Од **01.10.2014** година започна да важи новиот Правилник за специјализирана медицинска рехабилитација како продолжено болничко лекување, по објавувањето во Службен весник на Република Македонија, број 141 од 24.09.2014 година.

Со досегашниот начин на остварување на правото за медицинска рехабилитација беа опфатени околу 2000 лица годишно кои имаа потреба од рехабилитација.

❖ [Право на рефундација на средства за користење на здравствена услуга дијализа во странство](#)

Со Правилникот за содржината и начинот на остварувањето на правата и обврските од задолжителното здравственото осигурување, Фондот овозможи на осигурените лица кои користат хемодијализа подолго да престојуваат во странство. Имено, осигурените лица кои привремено престојуваат во странство, на товар на средствата на Фондот, ќе може да користат 13 хемодијализи во годината во странска здравствена установа и тоа не подолго од 30 дена.

Тоа значи, извршените дијализни третмани во странство, осигурените лица ќе ги платат со сопствени средства и по враќањето во Република Македонија, можат да поднесат барање до Фондот за повраток на средства. Платените здравствени услуги, Фондот ги признава во висина на утврдената референтна цена за дијализа, намалени за висината на пропишаното учество. Референтната цена на еден дијализен третман изнесува 5400 денари, при што осигуреното лице плаќа учествува од

1 денар.

❖ [Родителски дом за деца со онколошки заболувања](#)

По примерот на европските искуства, а со цел да им се помогне на родителите кои имаат деца со онколошки заболувања, а не се од Скопје, во Градскиот трговски центар, од август 2014 година, се обезбеди и опреми простор за сместување на родители кои не се од Скопје, а имаат деца кои се лекуваат на клиника во Скопје. Вкупната инвестициска вредност е 3.5. милиони денари.

ФЗОМ заедно со невладиното здружение Пепепрутка, Министерството за транспорт и врски и Градскиот трговски центар обезбедија бесплатно хотелско сместување за родителите чии дечиња се на долготрајно лекување со хемотерапија на детската универзитетска клиника во Скопје. Овој родителски дом не само што им овозможува престој во контролирани услови, поради намалениот имунолошки систем на овие дечиња, туку истовремено обезбдува заедничка психолошка поддршка на семејствата кои се соочуваат со најтешките заболувања.

Целата инвестиција на државата во овој проект е околу 3,4милијони денари. ГТЦ беше задолжен да ја изврши адаптацијата на просторот за оваа намена и инвестицијата чинеше околу 2,5 милиони денари. Потоа ФЗОМ за да овозможи квалитетно опремување и уредување на ``Родителскиот дом``- Пеперутка обезбеди донации од: Македонски Телеком АД Скопје во износ од 610 илјади денари, од Алкалоид Конс ДООЕЛ во износ од 120 илјади денари и од Ново Нордиск Фарма ДООЕЛ во вид на материјални добра изразено во сума од 180 илјади денари.

❖ [ФЗОМ поблиску до осигурениците – истурен шалтер во општина Илинден, Боговиње, Шуто Оризари, Липково, Дојран, Богданци, Демир Капија, Кривогаштани](#)

Во 2014 година, Фондот за здравствено осигурување отвори истурени канцеларии за своите осигуреници на територија на општина Илинден, Боговиње, Шуто Оризари, Липково, Дојран, Богданци, Демир Капија и Кривогаштани. Истурените канцеларии се големо олеснување за жителите во овие општини кои услугите на ФЗОМ сега ги имаат многу поблиску и не мора да патуваат до поголемите места и да губат време и пари.

❖ [Новини кои се однесуваат на здравствено осигурување на иселениците](#)

Досега иселениците кои оствариле право на пензија во странска држава, а кои имаат македонско државјанство, при привремен или траен престој во Република Македонија, плаќаа здравствен придонес со највисока стапка. Станува збор за 13% од бруто пензијата која ја добиваат во странската држава. Од оваа причина, Фондот за здравствено осигурување на Македонија и предложи на Владата да им се даде олеснување на иселениците во однос на висината на плаќање на придонесот за задолжително здравствено осигурување, да плаќаат придонес за здравствено осигурување на основица 100% од просечна плата, односно околу 2.256,00 денари.

Очекуваните ефекти се стапување во здравствено осигурување на приближно 10.000 лица. Еднаквост на иселениците на Република Македонија во делот на плаќање на придонесот за задолжително здравствено осигурување, кој ќе биде унифициран за сите иселеници и нема да биде во зависност од висината на пензијата и еднаков третман на иселениците на Република Македонија со осигурениците кои живеат на територијата на Република Македонија.

Со законската измена која ќе стапи на сила по 01.01.2015 година, согласно акцискиот план прифатен од Владата, конечно ќе се стави крај на повеќе децениската неправда кон нашите сограѓани, кои работниот век го поминале во странство, а по нивното враќање во родните огништа се во нееднаква положба во здравствениот систем.

❖ Кислородна терапија кај пациенти со хронично опструктивна болест

ФЗОМ и Клиниката со пулмологија заедно работеа на намалување на смртноста кај пациентите со ХОББ. За таа цел, ФЗОМ обезбеди наменски буџет во вредност од 1.7 милиони денари за Клиниката за пулмологија (условен буџет) за 50 апарати (концетратори на кислород) за кислородна терапија во домашни услови на пациенти кои имаат ХОББ, хронично опструктивната белодробна болест, која е едно од најчестите хронични заболувања на белите дробови.

Кислородна терапија кај пациентите со ХОББ е потребна за да се спречат влошувањата, да се подобри толеранцијата на напор и да се подобри квалитетот на животот. Единствена терапевска мерка која преку долгорочни студии покажала намалување на смртноста кај оваа болест е престанок со пушењето, како и употребата на терапија со кислород. ФЗОМ и Клиниката со пулмологија заедно работеа на

намалување на смртноста кај пациентите со ХОББ.

Во Македонија бројките на заболени од оваа болест приближно се совпаѓаат со светските, имено во 2013 се регистрирани 324 пациенти, во 2012 биле 355 пациенти а во 2011 биле 390 пациенти. Од овие пациенти, 100 лица се повеќепати хоспитализирани на годишно ниво (2-3 пати), со хоспитализација од 20-25 дена, поради достапност на кислородна терапија во домашни услови. Односно, во просек, годишно, овие пациенти со тешка форма (20% од пациентите со ХОББ), чинат од **90.000 до 125.000 денари**. Цената на лекување драстично се зголемува особено ако пациентот има потреба за неинвазивна вентилација, која самата чини **44.142.00 денари** или вкупно за најкомплицираните случаи, годишниот трошок расте и до **257.500 денари по пациент**.

Пациентите отсега можат да добијат апарат од Клиниката за пулмологија, односно концетратори кои ќе ги користат во домашни услови за неопходната кислородна терапија. Согласно критериумите за добивање на овие апарати - концетратори на Клиниката за пулмологија, пациентите ќе ги добијат овие апарати на доживотно користење. Еден од главните критериуми за добивање на апаратите е тоа да се пациенти на кои оваа терапија им е потребна на дневна основа, во времетраење од минимум 15 часа дневно. Оваа новина значи бенефит и олеснување за самите осигуреници – пациенти, за Клиниката за пулмологија, како и за ФЗОМ.

❖ Олеснување за третманот на пациенти со хипотиреоза за добивање и следење на терапијата

Овие измени и дополнувања се објавени во Службениот весник на РМ бр.156 од 24.10.2014 година. 10.000 осигуреници од цела Македонија кои имаат заболувања на тироидната жлезда - хипотиреоза и се упатуваат на Институтот за патофизиологија и нуклеарна медицина секоја година само за да направат лабораториско испитување и потврдување на истата терапија, од **01 ноември 2014** таа услуга можат да ја добијат кај матичниот лекар.

Матичните лекари од 01 ноември можат директно да ги упатуваат пациентите на биохемиско / лабораториски испитувања за TSH во било која лабораторија, која има договор со Фондот. Доколку резултатите се во рамките на нормалните вредности, матичниот лекар продолжува да ја пропишува истата терапија цела година.

❖ Олеснување за рефундации на лекови од Позитивната листа за лекови а купени од странство:

Од 1 ноември 2014 година, со новата одлука на Управниот одбор на ФЗОМ за измени во Позитивната листа, од формално-правен карактер е обезбеден еднаков третман на осигурениците за остварување на правото на

надомест на средства за купени лекови во Република Македонија или странство. На осигурениците им се надоместуваат средства за лек од Позитивната листа кој бил купен во странство, без разлика дали лекот е во промет во Република Македонија или не.

Здруженија на пациенти

❖ Договорена соработка и едукативни работилници со Сојуз на здруженија на пензионери

Директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева Змејкова и нејзиниот тим одржаа прва работна средба во 2014 година со претседателот на Сојузот на здруженија на пензионери на Македонија Драги Аргировски, со претседателот на комисијата за здравство во Сојузот на пензионери Стојан Стефановски и со членот на УО на ФЗОМ – претставник од Сојузот на пензионери на Македонија Илија Глигоров.

Вземно се утврди дека од огромна корист на членовите на Сојузот на пензионери ќе биде да се организираат едукативни работилници со едукатори од Фондот под наслов „Фондот за здравствено осигурување на услуга на пензионерите“. 19 едукативни работилници во текот на цела 2014 година се одржуваа на територијата на цела Македонија, на теми: права од здравствено осигурување и превенција. Фондот продолжува со практиката да остварува редовни директни средби со здруженијата на граѓани за да се најдат најдобрите начини да се унапреди квалитетот на здравствени услуги согласно потребите на самите пациенти и осигуреници.

❖ Промовиран Водич за раст и нарушување на растот

„Растот не е само сантиметри...растот е показател на целокупното здравје“ беше мотото на прес-конференцијата што ја организираше Здружението на родители на деца со ендокринолошки заболувања „Раст“ во соработка со Фондот за здравствено осигурување на Македонија и ЈЗУ Здравствен дом-Скопје на 05 јуни 2014 година. Ова мото е и суштината на првиот „Водич за раст и нарушувања на растот“. Истовремено, водичот е дел од кампањата за рано препознавање на нарушувањата на растот што ја реализира Здружението. За партнерскиот однос, несебичната поддршка и придонес во унапредувањето на грижата за сите деца и децата со нарушувања во растот, Фондот за здравствено осигурување на Македонија доби благодарница од Здружението на родители на деца со ендокринолошки заболувања „Раст“.

Здружението „Раст“ донираше 14 подвижни висинометри на ЈЗУ Здравствен дом-„Скопје“ наменети за советувањата за следење на растот и развојот кај децата. Донацијата ја прими и на неа се заблагодари д-р Татјана Баевска-Вучковиќ, директор на Здравствен дом- „Скопје“.

❖ [Средба на ФЗОМ со Здружение на граѓани за третман на лица со аутизам „Во мојот свет“](#)

Директорката на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова и нејзиниот тим, заедно со м-р Анита Минова – Советник на Претседателот на Влада на РМ одржаа прва работна средба со претставници на Здружение на граѓани за третман на лица со аутизам - „Во мојот свет“.

Се разговараше збор за можноста за унапредување на здравствената состојба на оваа група пациенти, подобрување и зајакнување на едукација на населението и на медицинскиот персонал со цел рана детекција на оваа група пациенти. Претседателот на Здружението „Во мојот свет“, Златко Стојановски информираше за значењето на раната детекција на децата со аутизам и како тоа влијае врз нивната состојба. Според Светската здравствена организација се проценува дека во Македонија живеат околу 2.000-2.500 лица со аутизам.

❖ [Средба на ФЗОМ со Националниот сојуз на лица со телесен инвалидитет на Македонија „Мобилност“](#)

Директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева Змејкова и нејзиниот тим одржаа работна средба со Националниот сојуз на лица со телесен инвалидитет „Мобилност“. На состанокот се разговараше за тековните потреби, за измените во Правилникот за индикации за остварување на право на ортопедски и други помагала. Претседателот на Националниот сојуз „Мобилност“, Бранимир Јовановски и претставниците од сојузот ја поздравиле измената на Правилникот за скратување на роковите за протезите за работоспособно население, како и за ортопедските чевли за децата до 18 години.

Согласно „Стратегијата на Фондот за здравствено осигурување на Македонија 2014-2015“ се разговараше и за дефинирање на стандардите на ортопедските помагала, односно листа А за стандардните помагала и листа Б за надстандардните помагала за кои осигуреникот ќе може да доплати од личните средства, но со ограничен лимит на доплата. Беа разгледани и други прашања кои се од интерес на лицата со телесн инвалидитет како и модалитетите кои Фондот може да ги примени за да се излезе во пресрет на што повеќа барања на осигурениците.

❖ Средба со претставници на здружението на граѓани Хемолог

Она што пред 20 години за нас беше сон, денеска е веќе реалност, достапност на потребните лекови, отворена врата на институцијата но и слух за нашите проблеми кои резултираат со подбра здравствена грижа за лицата со хемофилија.

Ова на средба со директорката, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова и нејзиниот тим го истакна Драги Лулевиќ, претседателот на Управниот одбор на Здружението „Хемолог“. На средбата одржана во ФЗОМ присуствуваше и Цветанка Наќоска, почесен претседател на здружението.

За посветеноста во подобрување на квалитетот на здравствените услуги за лицата со хемофилија, претставниците на Хемолог и врачја благодарница на директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова нагласувајќи дека создала атмосфера на доверба, почит и искена желба да се решат проблемите и да се одговори на потребите на лицата со хемофилија.

❖ [Да додадеме боја во животот на децата – одбележан Светски ден на нарушувања на растот](#)

Да додадеме боја во животот на децата! Не се работи за висина, туку за здравје! бшее мотото на првото одбележување на национално ниво на Светскиот ден на нарушувања на растот, во организација на Здружението на родители на деца со ендокринолошки заболувања РАСТ, а поддржано од Фондот за здравствено осигурување на Македонија, кое се одржа на 19 септември 2014 година во Скопје.

❖ [Одбележување на Европскиот ден на дарување на органи](#)

Исклучително е важно, секој од нас, да најде барем пет минути и да поразговара со членовите на своето семејство за важноста од спасување нечиј живот. Органодарителството е врв на хуманоста и токму затоа, Фондот посветено работи на неколку проекти со кои органодарителите се изедначија со крводарителите и тие нема да плаќаат партиципација за здравствени услуги. За своите заложби околу органодарителството и трансплантацијата, ФЗОМ доби пофалба и од Владата на Република Македонија, што е обврска за уште поквалитетно спроведување на проектите. Сето ова го истакна во своето обраќање на одбележувањето на Европскиот ден на дарување органи, директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова, кое трета година по ред се одбележува на 11 октомври и во Македонија, а е во организација на Здружението на граѓани Нефрон.

❖ Одбележување на Светскиот ден на артритисот

Свесни сме дека Светскиот ден на артритисот - 12 октомври е еден од најзначајните денови за пациентите со ревматолошки заболувања и истиот се прославува насекаде ширум светот. Како здравствени власти и како Фонд за здравствено осигурување на Македонија ги цениме укажувањата на нашите партнери, здруженијата на пациенти и овозможивме терапија преку условните буџети, кои се таргетирани токму за пациентите со овие заболувања.

❖ Остварен прва средба со здружението на пациенти Трисомиа 21

Директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова реализираше на 30 декември 2014 година прва средба со здружението на пациенти Трисомиа 21, чија сфера на интерес се лицата со Даунов синдром.

Беше договорено кои се наредните активности за понатамошна заедничка соработка во 2015 година кои имаат за цел олеснувања за оваа група пациенти.

❖ Остварен прва средба со здружението на пациенти Крон и улцерозен колитис

На првата средба одржана со претставниците на Македонската асоцијација за Крон и Улцерозен колитис се дискутираше за болестите и што тие претставуваат, со што се соочуваат пациентите и можностите за лекување и терапиите кои ги имаат во нашите здравствени установи. Истакна дека е од огромна важност изработката на регистар на пациенти, со цел донесување на правилни одлуки во однос на третман и нега на пациентите. Информираа дека како асоцијација се регистрирани во јануари 2014 година со неофицијално 400 пациенти од кронова болест и 600 пациенти од улцерозен колитис кои се водат на Клиниката за гастроентерохепатологија.

Учество на ФЗОМ на конгреси

➤ Учество на ФЗОМ на првата Конференција за ретки болести

Во Скопје се одржа првата ЦЕИ конференција за градење на регионална мрежа на организации за ретки болести, во организација на здружението „Живот со предизвици“ на које се потпиша Манифест со кој пациентите со ретки болести бараат поскоро усвојување на Национален план за ретки болести. Бранко Аџигогов, советник на директорката ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова, во своето обраќање на конференцијата истакна дека ФЗОМ обезбеди безглутенски препарати за неколку ретки болести.

❖ Учество на меѓународен конгрес за фармакоекономија во Охрид

Од 24 до 27 април 2014 година беше одржан I-от Македонски и IV – Јадрански меѓународен конгрес за фармакоекономија и исход од терапија во Охрид, Република Македонија со наслов „Влијанието на здравствената економија врз здравствената политика,“ во организација на ИСПОР – Централно источна европска мрежа – регионална соработка за создавање на здравствена регулатива врз основа на докази - Здружение за фармакоекономија и исход од терапија, Скопје и од Секцијата за фармакоекономија и истражување на исход од терапија, Република Хрватска.

❖ [Работна средба на директорот на ФЗОМ, Џемали Мехазии со делегација од Фондот за задолжително здравствено осигурување на Република Албанија](#)

Директорот на ФЗОМ Џемали Мехазии реализираше работна средба со делегација од Фондот за задолжително здравствено осигурување на Република Албанија. Оваа средба дојде како резултат на иницијативата превземена од ФЗОМ за заедничко разгледување на прашањето за потпишување на Меѓународниот договор за социјално осигурување помеѓу двете земји кое заостанува поради не усогласувањата во законот за здравствено осигурување во овие две земји.

❖ [Учество на ФЗОМ на 27-то советување на правници од здравството на Република Македонија](#)

„Ефектите од воведените електронски услуги во ФЗОМ“, беше тема на излагањето на директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова на 27-тото по ред советување на правниците од здравството на Република Македонија. Советувањето беше во организација на Здружението на правници од здравството на Република Македонија.

Овој стручен собир се одржа во хотел Инекс Дрим во Струга, од 22 – 24 мај 2014 година и на него покрај правници, директори на здравствени установи, економисти, доктори, административни работници членови на синдикати, членови на управни одбори, членови на комисии на јавни набавки и други заинтересирани лица, учествуваа и стручни лица од Фондот за здравствено осигурување на Македонија кои ги презентираа новините во медицинската рехабилитација како и продолженото болничко лекување и олеснувањата во начинот на упатување на пациентите на повисоко ниво на здравствена заштита.

❖ [ФЗОМ на XIX-та Меѓународна летна школа за менаџмент на институции кои обезбедуваат здравствени услуги во организација на Европскиот центар за мир и развој \(ЕСРД\) при Универзитетот на ОН го претстави македонскиот здравствен модел и успешните резултати од реформите во здравството](#)

Реформите и предизвиците во финансирањето на македонскиот здравствен систем е темата на која директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова имаше предавање на XIX Меѓународна летна школа за менаџмент на институции кои обезбедуваат здравствени услуги, која се одржа од 23 до 27 јуни 2014 година во Милочар, Република Црна Гора, со наслов „Здравствените системи на Југо-Источна Европа на крстопат – по декада на реформи, поглед кон иднината. Оваа меѓународна Летна школа за менаџмент на институции кои обезбедуваат здравствени услуги, е во организација на Европскиот центар за мир и развој, при Универзитетот на Обединетите Нации, кој е високо ценет во сферата на здравството и има силно влијание врз креаторите на здравствените политики во целиот свет, бидејќи претставува своевиден репер за менаџерите на здравствените установи ширум светот.

❖ [Работна посета и состаноци на ФЗОМ со претставници на Заводот за здравствено осигурување на Херцеговачко-неретванскиот кантон, Босна и Херцеговина](#)

Финансирањето на здравствените услуги во примарната здравствена заштита, електронскиот систем на интегрирано здравство и е-услугите на ФЗОМ, решенијата и новините кои ги воведува Фондот за здравствено осигурување на Македонија, како и предизвиците за подигнување на квалитетот на здравствените услуги, добрата пракса и успешните проекти беа тема на еднодневната официјална посета на делегацијата од Заводот за здравствено осигурување на Херцеговачко-неретванскиот кантон од Босна и Херцеговина на 10 јули 2014 година.

❖ **Здрава нација – приоритет на секоја влада – препорака на I-та Регионална конференција за фармако-економските аспекти на здравствените системи во Југоисточна Европа во организација на Европскиот центар за мир и развој (ECPD) при Универзитетот на ОН**

Здрава нација треба да биде врвен приоритет за секоја влада. На здравството веќе не смее да се гледа само како на потрошувач, туку пред се како на контрибутор за создавање подобра економија и благосостојба на населението. Ова е пораката од I-та Регионална конференција за фармако-економските аспекти на здравствените системи во Југоисточна Европа, која се одржа на 12 и 13 септември, во Бриони, Хрватска, со наслов „Фармакоекономските аспекти во здравствените системи на Југоисточна Европа“, во организација на Европскиот центар за мир и развој (ECPD) при Универзитетот на ОН во рамките на ECPD Меѓународната програма за трансфер на знаење, а на иницијатива на министерствата за здравство на Црна Гора и на Федерацијата на Босна и Херцеговина. На I-та Регионална конференција учествуваат сите релевантни фактори во здравствените системи, институции кои обезбедуваат здравствени услуги во регионот.

❖ **Соработка со Комисија за унапредување на правата на пациентите**

Можност за унапредување на правата на пациентите и нивна заштита, разгледување на поплаки и предлагање на мерки со цел задоволување на потребите на пациентите и можноста за унапредување на нивната здравствена состојба беше темата на средбата на директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова со претседателот на Комисијата за унапредување на правата на пациентите во Град Скопје, Душко Ѓорѓиев.

Директорката Парнарџиева-Змејкова информираше дека на барање на лекарите, а по детални анализи на Фондот, во јули 2014 година се донесе одлука на Управен Одбор на ФЗОМ, со што е направена измена на постоечката Позитивна листа на лекови во индикациите и режимот на препишување, се со цел поедноставување на постапката за добивање на лек на товар на Фондот.

Претседателот Ѓорѓиев информираше дека во Град Скопје веќе втор мандат, Комисијата за унапредување на правата на пациентите ги разгледува поплаките од пациентите и предлага мерки за подобрување на заштитата на пациентите до надлежните органи.

❖ [Учество на ФЗОМ во одбележување на Европскиот ден на рационална употреба на антибиотици и во Проектот за рационална примена на антибиотици во Република Македонија](#)

Антибиотиците не се храна – непотребното користење ја намалува нивната делотворност е мотото на одбележувањето на Европскиот ден на рационална употреба на антибиотици на стручниот семинар на тема „Рационална употреба на антибиотици и превенција на антимикробна резистенција“, кој се одржа во Велес, на 26 септември 2014 година. ФЗОМ ја поддржува кампањата за рационална употреба на антибиотици и во повеќе наврати зема активно учество во промовирањето на совесен однос на сите осигуреници кон употребата на антибиотиците. Фондот за здравствено осигурување на Македонија е активен учесник во повеќегодишните активности и напори за подигање на свеста за рационална употреба на антибиотици и е партнер на Светската здравствена организација СЗО, на Министерство за здравство, Институтот за јавно здравје во борбата за здрава нација и здраво поколение.

❖ [Презентација ФЗОМ на 8-иот Балкански форум на јавно здравствено осигурување во Тирана, Албанија](#)

Над 30 електронски услуги денеска им се достапни на осигурениците, фирмите и на давателите на здравствени услуги. Едноставната и брза достава и размена на податоци, 24 часовна достапност до веб порталот на Фондот, намалување на хартиените документи, ефикасни и навремени услуги, унифицирана контрола на сите податоци на Фондот, намалување на грешките на минимум, точна анализа врз основа на прецизни податоци за лекови, здравствени услуги се причината зошто е-здравството помага Фондот да биде ефикасна институција со задоволни клиенти, но и препознаена како лидер во регионот. Ова го истакна директорката на

ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова во своето излагање на тема Е-здравство е тема, на 8-иот Балкански форум на јавно здравствено осигурување, што се одржа од 25-26 септември 2014 година, во Тирана, Албанија. На Форумот своите искуства ги и презентираа директорите на фондовите за здравство од Словенија, Хрватска, Србија, Босна и Херцеговина, Бугарија, Албанија, Хрватска, Република Српска.

Директорот на ФЗОМ, Џемали Мехазии во периодот од 25-26 септември 2014 година зема учество на 8-иот Балкански форум на јавно здравствено осигурување, што се одржува во Тирана, Албанија. На овој еминентен стручен собир учествуваат директори на фондови за здравство и од Словенија, Хрватска, Србија, Босна и Херцеговина, Бугарија, Албанија, Косово, Хрватска, Република Српска.

Директорот Мехазии имаше презентација на тема финансирање на здравствените услуги од Фондот за здравствено осигурување на Македонија, односно како системот на финансирање на здравствени услуги влијае на финансиската стабилност на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, квалитетот на здравствените услуги и буџетот обезбеден од јавните здравствени установи

❖ [Учество на директорот на ФЗОМ, Џемали Мехазии на обука за менаџери на здравствени системи во Тирана, Албанија](#)

Директорот на Фондот за здравство услуги осигурување на Македонија, Џемали Мехазии на 11 и 12 септември 2014 учествуваше на обука за менаџери на здравствени системи во земјите од Балканот, на тема "Системот на националното финансирање на здравствени услуги; анализа на трошоци и ДСГ – дијагностичко сродни групи" организирано од универзитетот "Нашата госпоѓа од добар совет" Тирана, Албанија. Овој тренинг се одржа во Тирана, во соработка со регионот на Тоскана, Италија и Универзитетот во Фиренца, Италија.

Директор Мехази, како дел од панелот на предавачи, ги презентираше искуствата на ФЗОМ за примена на ДСГ системот за купување на здравствени услуги, при што акцентот на презентацијата беа предностите на ДСГ системот, како алатка која овозможи, Фондот за здравствено осигурување на Македонија да се трансформира во стратешки купувач на здравствени услуги.

❖ [Игнорирањето не е лек – е пораката на ФЗОМ на VII-та Национална конференција за рак на дојка](#)

Ретки се настаните каде што имам чест да се обратам, не само како директор на институција, како засегната страна, туку и како индивидуа, како жена која е свесна за сериозноста и опасноста која не демне. Чест ми да ја дадам својата поддршка на Борка во борбата против рак на дојката. Да дадам поддршка на сите жени кои се соочуваат или се сочиле со ова тешко заболување, го започна своето обраќање на VII-та Национална конференција за рак на дојка, директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова.

VII-та Национална конференција за рак на дојка која беше во организација на Здружението Борка, а е под покровителство на сопругата на претседателот на Република Македонија, Маја Иванова, се одржа во Скопје на 14 октомври 2014 година. Отворено да зборуваме за болеста и за последиците од истата.

Да укажеме на нашите пријателки и роднини дека при секоја промена, веднаш мора да се јават на лекар. Сите, без разлика од каде сме и на која позиција сме, заеднички без двоумење, испраќаме апел дека - ИГНОРИРАЊЕТО НЕ Е ЛЕК, заврши со своето обраќање директорката на ФЗОМ, Парнарџиева-Змејкова.

❖ [Учество на ФЗОМ на 5-тиот Меѓународен конгрес за перформанси и квалитет кои се одржува во Анталија, Република Турција](#)

На 5-тиот Меѓународен конгрес за перформанси и квалитет кои се одржа во Анталија, Р.Турција, голем број на презентери ги претставија новините во здравството во нивните земји. Турција како земја домаќин, ги претстави своите големи проекти кои се планираат во здравството како и веќе постигнатите резултати. Најголем интерес кај учесниците на конгресот предизвика претставувањето на проектот за отворање на мега-болници во големите градови во Турција. Овој проект предвидува отворање на болници со над 5.000 болнички кревети преку јавно-приватно партнерство во 5 градови. Агенцијата за акредитација на здравствени установи при министерството за здравство доби меѓународно признание од интернационалната организација за акредитација на здравствени установи за стандардите кои ги имаат претставено во нивната 5 верзија, со кои нивото на здравствена заштита во болниците во Турција е на највисоко ниво. Голем интерес предизвика и информатичкиот систем за интензивна нега во државните болници со кои се овозможува следење, испитување, алармирање за здравствената состојба на пациентот преку централизиран систем кои овозможува пристап до пациентот дури и преку мобилен телефон на лекарот. Со ваков систем лекарот може да го следи пациентот, да дозира терапија, да нарача испитувања, да ги контролира сите апарати во интензивната нега, од било кое место во светот.

Домаќините посебно ја поздравиле Р. Македонија како земја со која имаат соработка на највисоко ниво во здравството.

За претставувањето на имплементацијата на воведувањето на системот за ДСГ во Македонија, директорката Маја Парнарџиева Змејкова доби признание од организаторот на конгресот.

4. Осовременување на работата на ФЗОМ

❖ Централизирано сметководство на Фондот за здравствено осигурување

Од 01 јануари 2014 година Фондот за здравствено осигурување на Македонија го централизираше сметководството во Фондот. Сите плаќања кон здравствените установи се извршуваат од централата.

До тогаш, централата вршеше исплата за фактури за здравствени услуги до подрачните служби во Македонија, процес кој вообичаено траел два дена. Потоа секоја подрачна служба ги исплатувала средствата до соодветниот матичен лекар, односно специјалист или аптека или оропедска куќа. Овој процес вообичаено траел 2-3 дена. Практично, од 1-ви јануари 2014 годинава еден ден се врши исплатата од Фондот до здравствените установи.

❖ Автоматско здравствено осигурување на вработените и нивните фамилии

Фондот за здравствено осигурување на Македонија од **01.08.2014** вовеле автоматско здравствено осигурување за вработените и нивните фамилии, без пријава во Фондот, согласно новата Владина програма.

Имено, станува збор за олеснување на постапката при стапување во здравствено осигурување за лицата кои се вработуваат и променуваат работни места, со автоматско стапување во здравствено осигурување кое е овозможено преку електронско поврзување со системот на АВРМ во реално време (M1/M2). Ако досега фирмите требаше да ги пријавуваат овие лица преку шалтерите, или преку веб порталот на Фондот, од 01.08 овие лица автоматски добиваат здравствено осигурување. Ова е новина и олеснување за сите фирми (околу 60.000) кои месечно во Фондот доставуваат околу 30.000 промени (за вработени и членови на фамилии). По пластично претставено, ова значи дека ако едно лице се вработи, или пак го промени работното место, тоа лице и неговите членови на семејството, автоматски ќе добијат

здравствено осигурување, без пријавување во Фондот и без ризик од прекин на континуитетот во здравственото осигурување поради неажурност на фирмата.

❖ Семафор

Од 2011 година, Фондот беше меѓу првите јавни институции кои се вклучи во проектот на Министерството за информатичко општество и администрација „Оцени ја администрацијата“, односно популарно наречено семафор, поставувајќи ги уредите за мерење на задоволството на осигурениците при остварувањата на своите права во сите подрачни служби на ФЗОМ каде што се пружаат шалтерски услуги, со што им овозможува на граѓаните да дадат оценка на задоволство од работата на шалтерските работници, љубезностс, комуникативностс, услужливостс, квалитет на услугата.

❖ ФЗОМ се стекна со ИСО 9001:2008 сертификат

Како резултат на своите заложби во внесување на сите иновации и стандарди во своето секојдневно работење, што резултира со задоволни осигуреници и клиенти, на 28 април 2014 година, ФЗОМ се стекна со ИСО 9001:2008.

Овој сертификат потврдува дека институцијата континуирано работи на подобрување на ефикасноста во управувањето со внатрешните процеси и испораката на услугите кон крајните корисници. Овој стандард е дел од ИСО 9000 групата стандарди што се однесуваат на имплементација на најдобрите практики во управувањето со квалитет во една организација.

Имплементираниите ИСО процеси и процедури опфаќаат голем опсег од работењето на ФЗОМ, вклучувајќи ги областите на: стратеско и тековно планирање, реализирање на внатрешните процеси во работењето на ФЗОМ, услугите кои ФЗОМ ги дава на своите осигуреници и следење и подобрување на работењето. Добивањето на ИСО 9001:2008 во пракса значи валоризирање на бројните интерни процедури, обуки, тестирања кои вродија со плод. Веќе сме признати како реформска институција со големи олеснувања, стандардизирани одлучување и фокус на услугите кон корисниците.

Фактот што ФЗОМ се сертифицираше со ИСО 9001:2008 стандардот го потврдува континуираниот фокус на нашата институција за подобрување на квалитетот на работењето на администрацијата

на територијата на целата држава. Тоа е голем успех за една институција а уште поголемо признание за јавна администрација.

❖ ФЗОМ меѓу најљубезните институции - резултати од истражувањето на МИОА за мерење на задоволство на граѓаните од работата на ФЗОМ

На 15 август 2014 година ФЗОМ беше прогласена за јавна иснтитуција со најдобри резултати во делот на однос на вработените кон осигурениците, поради што граѓаните работата на нашата институција ја оцениле подобро во однос на минатата година. Причината за ваквата оценка е тоа што над 84% од граѓаните ја добиваат бараната услуга во рок од 15 минути, не се препраќаат од еден шалтер на друг, лесно доаѓаат до потребните информации и не им било барано дополнителни документи од други

институции.

Бројката на предмети на годишно ниво која се обработува во ФЗОМ изнесува 3,2 милиони предмети. Операторите на ФЗОМ се најљубезни и генерален заклучок е дека силната страна на ФЗОМ е човечкиот потенција и вработените, во кои постојано се вложува за нивна доедукација.

❖ [ФЗОМ доби Сертификат за функционалност на ФЗОМ од министерот за информатичко општество и администрација, Иво Ивановски](#)

Директорката на ФЗОМ, м-р Маја Парнарџиева-Змејкова го доби Сертификатот за функционалност на информацискиот систем на Фондот за здравствено осигурување на Македонија на 21 октомври 2014 година. ФЗОМ е четврта по ред државна институција која се стекна со ваков престижен сертификат. Ова признание на директорката Парнарџиева-Змејкова и го врач Министерот за информатичко општество и администрација, Иво Ивановски. МИОА го издава овој сертификат за информациските системи кои ги користат државните институции при комуникација и размена на податоци и документи по електронски пат.

❖ [Наместо на шалтер, услуга преку интернет - новини во електронските услуги за фирмите](#)

Од 01 февруари 2014 година сите фирми задолжително започнаа да ги користат електронските услуги - пријава и одјава на здравствено осигурување преку веб порталот на Фондот. 75.000 фирми досега требаше за пријави и одјави на здравствено осигурување за своите вработени и за членовите на нивните семејства да доаѓаат лично секој месец во подрачните служби на Фондот за здравствено осигурување., Колку за илустрација, во декември 2013 година фирмите реализирале 15.000 посети во подрачните служби на Фондот. Се овозможи пријава на здравствено осигурување преку веб порталот на Фондот за здравствено осигурување (<https://portal.fzo.org.mk>).

❖ [Реализација на проектот „Електронска здравствена картичка – ЕЗК“](#)

Милион и шестосеесет и седум илјади електронски здравствени картички веќе им се предадени на осигурениците и се во употреба во Република Македонија. Оваа бројка претставува 85% од вкупниот број осигуреници во Македонија. Електронските здравствени картички не се само замена за сините картони, туку значат и пристап кон новите електронски услуги во здравствениот систем.

Проектот на Владата за електронската здравствена картичка која се спроведува преку Министерството за здравство, а Фондот врши дистрибуција на електронските здравствени картички, годината ја заврши со:

Вкупно активни осигуреници: 1,804,069

ЕЗК предадена на корисници: 1,667,199

❖ Електронски услуги (модули) на ФЗОМ

Фондот за здравствено осигурување е во фаза на завршување на процесот за воспоставување на целосно интегриран и централизиран информациона систем (ИС). Овој процес на интеграција и централизација на ИС се одвива во неколку фази согласно стратегијата за развој на ИС на Фондот.

Модул за трансфер на податоци од Министерство за финансии;

Модул за прибирање на фактури и податоци од здравствените установи од ПЗЗ;

Модул за прием и контрола на фактури од здравствени установи;

Модул за водење на сметководствениот систем на ФЗОМ

Модул за евиденција на основни средства;

Модул за работа со благајна;

Модул за заверка на ортопедски помагала;

Модул за прием и контрола на фактури од добавувачи;

Модул за имплементација на Законот кој се однесува на лекови, ортопедски помагала и протетски помагала – евиденција на позитивната листа на лекови и референтните цени на лековите и ортопедските помагала.

❖ *Е-потврди - големо олеснување за редовните студенти – повеќе нема потреба од доаѓање на шалтер во ФЗОМ*

Со новиот проект „Е-потврди за редовни студенти“ Фондот овозможи големи придобивки за редовните студенти, кои до сега потврдата за редовно школување требаше да ја заверат во студентски прашања, па да ја достават на шалтерите во подрачните служби на ФЗОМ.

Со новиот проект, ФЗОМ секоја нова потврда/промена за редовно школување ќе ја добива по електронски пат од соодветната образовна установа за високо образование. Ова е еден од проектите на ФЗОМ, зацртан во Владината програма, од кој придобивки ќе имаат околу 72.000 редовни студенти, на возраст од 18 – 26

години, кои досега требаше на почетокот на секоја универзитетска година да доставуваат потврди за редовно школување, во хартиена форма, од студентските прашања на факултетите до подрачните служби на Фондот.

ФЗОМ искрено се заблагодарува на сите институции кои целосно ги испитарија електронските податоци, а оние малку институции кои не го комплетираше процесот, ги охрабруваме во интерес на студентите тоа да го мнаправат до крајот на јануари 2015 година.

❖ Електронски изводи од матична книга на новородени деца

Фондот за здравствено осигурување на Македонија од 01.08.2014 воведо добивање на електронски изводи по службена должност од матичната книга за новородени деца, кои досега осигурениците требаше да ги носат во копија, за да се добие здравствено осигурување.

Од 01.08.2014 година, кога родителот за прв пат го пријавува своето дете за обезбедување на здравствена легитимација и електронска здравствена картичка, ФЗОМ автоматски го добива изводот од Управата за водење на матични книги. Со оваа новина новите родители ќе бидат ослободени од шетање по институции.

❖ Инфо линија на ФЗОМ

Бесплатната инфо линија 080033222 постои од почетокот на 2008 година, а безмалку една година порано е отворен и инфо мејлот : info@fzo.org.mk . Инфо линијата и инфо мејлот постојат со цел максимално на осигурениците да им се излезе пресрет во остварувањето на сите права од здравственото осигурување. Практично, граѓаните тука можат да ги изнесат сите проблеми со кои се соочуваат при остварувањето на сите права, не само во Фондот за здравствено осигурување и во здравствените установи со кои ФЗОМ има склучено договори, туку и во останатите медицински установи со кои тоа не е случај.

На инфо линијата во 2014 година дневно се добиваа во просек по 60 повици, а на инфо мејлот во просек се добиваат по 50 прашања. Ако се направи споредба со минатата година, бројот на јавувања во просек е идентичен-дневно по 60, но зголемен е бројот на добиени мејлови. Ако минатата година дневно на инфо- мејлот се добивале по 30 прашања, оваа година се добиваат по 50 прашања.

❖ Стратешки работилници на менаџментот на ФЗОМ

Во 2014 година менаџментот на ФЗОМ одржа четири стратешки работилници за унапредување на квалитетот на услугите кои ги пружа на своите осигуреници. Овие работилници имаа цел да обезбедат изедначување на услугите кои ги пружаат 30 подрачни служби на Фондотс низ Република Македонија.

Менаџментот во детали се запознаваше со огромната база на податоци, како и новите современи начини на користење на податоците за анализа и носење на релевантни одлуки при секојдневното работење, како и при планирање на идните стратешки цели на Фондот.

❖ Анкета за задоволство на вработените во ФЗОМ

Оваа анкета представува истражување кое го спроведува раководството на институцијата. Целта на ова истражување е преку пратење и мерење на задоволството на вработените да се подобри меѓусебната комуникација на вработените и раководството. Анкетата е анонимна. Податоците се добија од ова истражување ќе бидат искористени исклучиво во насока на унапредување на ефикасноста и задоволството на вработените.